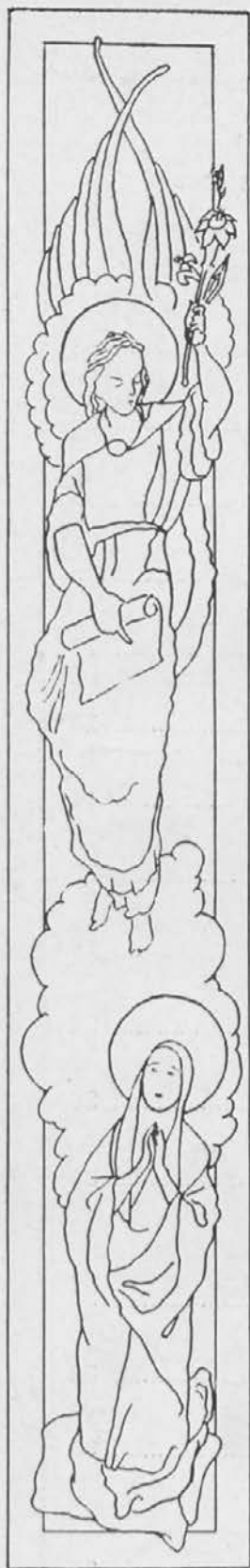

AVE MARIA

Nabožni mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.
Izdajajo oo. Frančiškani v Lemontu, Illinois. U.S.A.

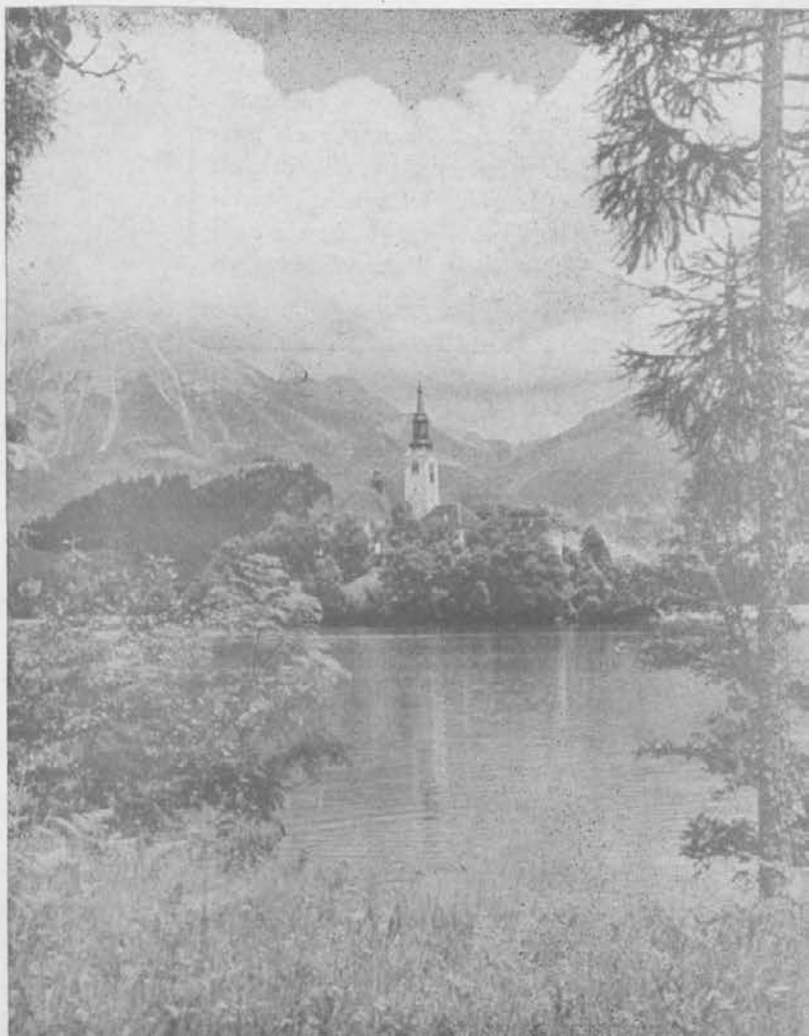

DECEMBER

1945

LETNIK 37

No. 12

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajateljji:

FRANČISKANI V
LEMONTU.
Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Published monthly except October and semi-monthly during that month by the Franciscan Fathers, P. O. Box 608, Lemont, Illinois. Subscription prices: U. S. A. \$2.50 for one year; Canada \$3.00 for one year. Subscriptions are payable in advance. Entered as second-class matter at the Post Office of Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917. Authorized July 14, 1945.

Printed by
SERVICE PRINTERS
304-306 Canal Street
Lemont, Ill.

Vsebina decemberske številke.

Moja Betlehemska noč — K. Cuderman	str. 1
Svetonocna zgodba — R. R.	3
Skrivnost božičnega veselja — P. H. Bren	6
Sveta noč — pesem — Jože Pogačnik	8
Večna luč utrinek božične luči — N. M.	8
Miklavževa obljuba — J. Likovic	10
Beseda božje in življenje — P. A. J.	15
Sveča — pridigarica — P. Hugo Bren	16
Jutro — Ks. Meško	18
Pastirsko pismo škofa Rožmana o komunizmu	19
Mladina v boljševiškem raju — poročilo	24
Sv. Rožni venec — šolska sestra	28
Ob spomeniku padlim — Jože Dular	30
Postanite duhovni očetje in matere — P. Hugo Bren	30
Liga katoliških Slovencev — poročilo	32
Čemu trpim — P. Angelik	33
Fatima in njen blagoslov — P. Bernard Ambrožič	35

A V E M A R I A

December, 1945—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVII.

MOJA BETLEHEMSKA NOČ...

(Odlomek iz dnevnika)

PREHITRO je pal sinoči mrak na zemljo. Prenaglo minevajo dragoceni dnevi, ki jih preživljam v Sveti deželi.

Dolga je bila včerajšnja pot: od Siona do Mrtvega morja in nazaj preko Jordana, Jerihe in Kvarantane (kraj Jezusovega posta). V Jeruzalemu so že gorele cestne svetiljke, ko smo privozili iz Betanije. Po kratkem odmoru v gostinjskem hospiciu, kjer smo za čas našega bivanja nastanjeni, zopet zasedemo avtomobile in hitimo na sladki cilj — v Betlehem, v ljubko mestoce božjega Deteta.

O Betlehem, v tvojem imenu je skrita najlepša otroška vera in blaženost. Neštetim nedolžnim si vsebina najpobožnejših mladostnih dni. Tvoje livade, doline in holme preveva otroška poezija, ti si izvoljeni košček zemlje, ki si deležen vesoljne otroške ljubezni. Kot otrok sem vedno trdil, da ni lepšega imena na svetu nego Betlehem. — Ni čuda, da mi je srce drhtelo od sladkega vznemirjenja, ko smo hiteli v noč zaželenemu cilju nasproti.

Pot od Jeruzalema do Betlehema je dolga komaj devet kilometrov. Vozili smo dobro četrtno ure. Okolice ponoči nisem razločil, pozorno pa sem zrl v daljavo — naenkrat je pred nami ve-

černi Betlehem. Ves v lučkah kot na jaslicah mojega prijatelja. Pred samostanom izstopimo in se čudimo premnogim zastavam in nenavadni razsvetljavi, ki žari iz večine betlehemske strehe. S terase župnišča pa udarja vesela godba poskočne melodije. — Takega si Betlehema nisem predstavljal. Prijazni pater nam pove, da je vse to v čast sv. Antonu P., ki ga danes praznujemo.

Po kratki večerji sva se podala z msgr. F. na teraso. Tu je bil zbran ves mladi Betlehem. Živahni dečki, rojaki nekdanjih betlehemske pastircev, so se lovili, smejali, kričali. Starejši pa so zbrani okrog patra dirigenta neutrudno igrali najrazličnejše komade.

Midva sva se umaknila v temno ozadje in sva opazovala to mlado življenje. Skoro zavidal sem srečnim mladcem, da jim leta brezskrbno teko v ljubem Betlehemu. A nespametna je moja zavist, saj mlada leta so lepa povsod, naj si bo tudi v ciganskih šatorih. — S prelato F. sva preresetavala vzgojeslovna vprašanja. A nič nisem bil razpoložen za pogovor. Pogled mi je uhajal na tihe zvezde, ki so gorele nad betlehenskimi livadami. Ko bi mogel, bi zbral te dečke okrog sebe in bi zapeli v toplo noč:

Glej zvezdice božje migljajo lepo,
odprto široko je sveto nebo...

Šele ob pozni enajsti uri je polagoma utihnilo življenje na terasi. Ostal sem

zunaj do polnoči. Nekaj minut pred polnočno uro sem se podal v votlino Gospodovega rojstva, da tam opravičim sv. daritev. Kar sem čutil tiste srečne trenutke, nisem zmožen opisati. Solze so silile v oči in komaj sem razbral črke iz mašne knjige. Z nevzdržljivo silo so vzkipela vsa zadržana čustva zadnjih dni. Drhtel mi je glas in z največjim naporom sem sledil božičnemu besedilu iz knjige. O kako je žarela ta votlina pred 19. stoletji, ko je stopil na tla Sin božji in ga je prečista Deva objela in povila ter položila v jasli. Gloria in excelsis Deo! Živa je tu vsaka besedica angelske pesmi.

Skalna votlina je 12 metrov dolga, štiri metre široka in tri metre visoka. V njej sta dva oltarja. Pod prvim žari sredi marmornate plošče velika srebrna zvezda z napisom: *Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est.* — Tu je bil rojen od Device Marije Jezus Kristus! O svet je ta kraj! Tu sem čutil, kako opravičljiva in lepa je navada izloma, ki na svetih krajih sezuje obuvalo. Gledal sem v žarke te zvezde, ki sijajo v vse smeri in se širijo do kraja zemlje. Ni ga prostorčka na zemlji, kamor ne bi že prisijali. Ni je primere v svetovni zgodovini, da bi iz tako skritega kotička izšel tako silni, svet preobrazujoči vpliv, kot je izšel iz te revne, neznatne votline. Pred mojim duhom romajo vsi milijoni, ki so v dveh tisočletjih v globoki ganjenosti klečali in molili na tem svetem kraju. Svetniki in duševni velikani, vladarji zemskih kraljestev, med njimi pa tudi nešteti siromašni in nepoznani, ki so si z največjimi žrtvami odkupili srečo, da so se smeli muditi na svetih tleh in pritiskati nanje vroče poljube.

Razumljivo je, da je pobožno mišlje-

nje tekom stoletij odelo, podobno kakor Božji grob, tudi votlino rojstva z mnogimi dragocenostmi. Noč in dan gori tu 32 lepih svetilk. Tlak in stene so obložene z marmorjem in preprežene z brokatom. Ljubezen je to storila. Toda, kaj bi dal zato, da bi se človeške roke nič ne dotaknile povrtnega božjega dela! Da bi namesto gladkega marmorja in težkih svilenih zastorov smel gledati prazne, gole skale, ki so zrle prve zemske dni božjega Otroka, čule Njegov jok in molitev pastircev in pozdrave Modrih iz Jutrovega. Kako škoda, da so prenesli prvotne jaslice odtod in jih nadomestili z marmorjem v nizki, bližnji kapelici.

Že več let mi je bilo znano, da je v cerkvi Božjega groba vojaška straža. Nisem pa vedel, da tudi v votlini Gospodovega rojstva stoji vojak z nabito puško in nasajenim bajonetom, da prepreči boje med krščanskimi skupinami. Grki so tu že večkrat navalili na latince in kri je tekla. Zato je straža potrebna. Vojak s puško ob jasicah! Ta žalostna slika pretrese verno srce. Tako je na rojstnem kraju Onega, ki nam je zapustil dragoceno oporoko: "Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi med seboj ljubite. Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj." (Jan. 13, 34.) O zares, brez dna je človeška slabost!

Nad votlino se dviga krasna Konstantinova bazilika. Najstarejša je vseh ohranjenih krščanskih cerkva in je iz umetnostno-zgodovinskega stališča neizmerne vrednosti.

Ob solnčnem vzhodu sem se še enkrat podal na teraso, da sem užival prekrasen razgled. Zrak je tako čist, da se tudi najoddaljenejši kraji z vso raz-

ločnostjo in ostrino obrisov razgrinja jo pred menoj. Gledam doli na ljubko planjavo — Pastirsko polje. Nad njim je prvo sveto noč odmevala čudovita angelska pesem: Slava Bogu na višavah! — Za poljem se sveže zelenje rodovitne okolice izgublja v rjavo Judovo puščavo. Stoteri grički, prepadi, doline tvorijo skoro celo zapadno obrežje Mrtvega morja. Onstran Mrtvega morja raste v vijioletnih daljah moabitsko gorovje z visokim vrhom gore Nebo. Vsa slika je potopljena v veličastvo barv, ki jih orientalsko solnce tako razkošno siplje. Po teh gorskih črtah je počivalo Zveličarjevo oko, po teh potih je hodila Njegova noga, ob teh studencih so pila Njegova usta. Ta misel bo storila moje dneve v Palestini nepozabne.

K. Cuderman.

SVETONOČNA ZGODBA

NA mizi je gorela luč z mirnim plamenčkom, in sence po stenah se niso genile. Vrata majhne zidane peči so bila odprta na široko, in videla se je žerjavica, ki je žarela v svetlih ognjenih barvah. Soba je bila majhna, z enim oknom, ki je nudilo pogled na široko, enolično ravnino. Prijetna toplota se je širila po sobici. Vse je bilo tiho; čulo se je le enakomerno dihanje mlade deklice.

Tudi zunaj je bilo vse mirno. Zvezde so gorele na nebeški višavi, svetonočne zvezde, ki oznanjajo mir dobrim ljudem po nižavi. Človeku se je zdelo, da gore jasneje in jasneje, da ga vabijo k sebi, da vabijo k sebi njegovo dušo, da zvejo k sebi kvišku njegove misli . . . Zrl

bi vanje in čutil bi, kako se dviga kvišku tvoja duša, kako prihaja božji mir in sladka miloba v tvojo notranjost...

Kar so nesle oči, je ležal sneg, ves čist in neomadeževan, in tisoč biserov je iskriilo na beli poljani, tisoč jih je blestelo dol od sneženih brd in pobeljenih holmov . . .

Ana je sedela na stolu tik peči, roke v naročju in nazaj naslonjena. Njene oči, vse prijazne in ljubeznive, so strmele predse vse zamišljene; njeno lice je bilo čudno blede na to sveto noč, in po sencih so viseli kodri temnoplavih las, povešeni in žalostni . . .

Misli so vstajale v njeni duši druga za drugo, vstajale in izginjale, ko so privabile tiho solzo v oči. — — —

Sveta noč jo je objela vso, vso jo je prevzela z velikimi čustvi, ki jih je obudila na dnu njenega srca. Globoki spomini so prihajali, sanje so plavale krog nje, misli so se porajale . . .

Njeni starši so mrtvi. — K nji ni mame, dobre in skrbne, da bi jo poljubila, ko odpre na jutro oči: "Moja . . . moja Ana!" Le gospodar pride trkat na sobna vrata ves neljubezniv in tuj: "Vstani, Ana, prodajalna je že odprta! . . ." Za njo ne skrbi oče, njegovo ljubeče in ponosno oko je ne spremlja po njenih potih. Vsi so mrtvi, vsi in ona je ostala sama, tujka med tujci . . .

Na pamet so ji prišli maloštešilni sveti večeri, ko je delala jaslice. Že je stal hlev na mahovitem holmcu, že je prepeval nad njim nebeško glorio božji angel, in število pastirčkov se je množilo, prihajali so od vseh strani z veseli in vdanimi obrazi, da počaste Dete božje . . . Kako ji je bilo radostno pri srcu tistikrat, kako je zaploskala z drobnimi rokami: "Mamica, pridi, poglej!"

Kje so tisti sveti večeri, kje so tiste

svete noči? — Vse je šlo, da se ne povrne nikoli več. Tako mlada so njena leta, a ona nima odkritosrčne radosti, ona nima jaslic, za njo ni postavljeno božično drevesce, vse polno daril in vse okrašeno z razigranimi lučkami . . . V grobu spi njen oče, v grobu spi njena mati, vsa ljubeča srca — hladna in mirna . . .

Sveta noč jo je objela, vso jo je prevzela z velikimi čuvstvi, ki jih je obudila v dnu njenega srca. Globoki spomini so prihajali, misli so se porajale, sanje so plavale krog nje in bile so gostejše in gostejše. Njena domišljija ji je privedla znane obraze pred oči, pripegljala je toliko ljubeznivih besed, toliko tihe vdanosti . . .

Sedela je vsa mirna, roke v naročju in glavo naslonjeno nazaj. Njene oči so strmele, kot da bi gledale v deželo obljubljenih cvetov, vseh bogatih in prelestnih, kot da bi gledale v širne vrtove, po katerih sanjajo svete palme in sreča sanja v njihovi senci. In zdelo se ji je, da čuje besede nekoga, ki jo ljubi in hrepeni po njej.

“Kako težko mi je, ko vidim, kako blede, kako umira tvoj obraz! Kako rad bi pohitel k tebi, da bi te odvel s seboj v srečni kraj, kjer cveto rože na licih, kjer se smeje sreča v očeh, kjer zveni vesela pesem mile mladosti . . . Ali glej! Moje noge so uklenili z nevidnimi verigami, moje roke so uklenili z njimi — in jaz ne morem do tebe. Moje verige so nevidne, ali jaz jih začutim, ko storim korak, začutim vso njihovo težo, in srce mi krvavi zaradi tebe. In z njimi so uklenjene moje roke! Glej, ko jih razprostrem, tedaj začutim te nevidne verige, kako so močne, kako težke so . . .

Ali bodi potolažena in ne boj se žalostnih ur — zakaj iz žalosti se rodi ve-

selje. Prišlo bo in objelo te bo in ostalo bo pri tebi do konca dni. Bodi potolažena in ne boj se ničesar, zakaj moja duša te spremlja povsod. Ona je priča tvojih solz, ona je priča tvojih globokih vzdihov. Bila je s tabo ob veseli uri tvojega življenja in s tabo se je smejala v veselem smehu mladosti; bila je s tabo ob uri žalosti in s tabo je čutila grenko boleost . . . ne, čutila je grenkejšo boleost zaradi tebe . . . Zato bodi potolažena, saj nisi res sama!” — — —

Vsa sobica je bila polna tolažljivih besed, in mehki prisrčni izrazi so se porajali v vedno večji množini.

Ana je čutila, kako zre vanjo bled, mlad obraz, kako strme vanjo od hrepenjenja trudne oči. S seboj je bila prinesla ta obraz iz lepih krajev, kjer ji je posijalo včasih spomladansko solnce, vse bogato gorkoprijaznih žarkov, kjer so ji včasih posipale pot ljubeče roke s pomladanskimi cvetovi. Globoko v duši je nosila ta obraz, pred oči ji je stopil na sveto noč čudovito živo in jasno, in z njim so se porodile besede tolažbe, polne odkritosrčnosti in tihe vdanosti.

Izraz utehe se je razlil po njenem obrazu; zakaj videla je, kako so prišli naenkrat in nepričakovano v tako ledenomrzli sveti noči spomladanski dihi, kako se je začula sladka pesem pomladi in mladosti. Ali čutila je, da zdaj ni čas pomladi, da je prišla samo za trenutek, da jo razradosti na vseмирno sveto noč. Čutila je, da ni zdaj čas njene mladosti, da jo je le samo obiskala na vseмирno sveto noč . . . Kakor spomladanskega jutra, ko se bude gozdi iz polnočnih sanj, ko vstajajo rože in dvigajo od sanjske milobe vse rosne glave, ko zakipi nad vso naravo življenje novega veselja, in visoka spomladanska himna polje v svoji mogočnosti nad gozdi in

poljanami in holmi in brdi —: kakor na tako spomladansko jutro mlademu bolniku, ki je opazil vse to iz mrtve so-be, ki je začutil vse v svoji srčni globokosti in je videl, kako gre vse mimo njega, k njemu pa ni ničesar —: tako je bilo Ani pri sreču na to sveto noč . . .

Zaznala je, kako je prišel k njej glas odpete spomladanske pesmi . . . In pred njo je umiral bled in mlad obraz, v zadnjih pogledih so se odpirale od hrepenjenja utrujene oči. — — —

“Pomlad je bila prišla v deželo, pregrnila je naravo s prtom, vsem potrošenem zezelenjem in cvetjem. Dahnilo je življenje z novim in mogočnim dihom, smrt je izginila. In spomladanski glasovi so se oglašali povsod: Pridite, odprite oči, odprite srca! . . .

Glasili so se povsod. Temni bori so jihšusteli dol od senčnatih vrhov, mogočni hrasti so jih šumeli v dihu večerne sapice, ponosna lipa jih je šepetala sredi vasi, vsi grmi so jih šebesteli, novozeleni in cvetoči. Trave in travice so jih šumljale, rože so jih kazale v svojih bogatih cvetovih . . . In ljudje so prihajali z odprtimi očmi in odprtimi srci. Kako so hiteli spomladanski glasovi v njihova srca, kako prebujali cvetove, kako so uglasili srčne strune, kako so jih ubirali v mile spomladanske melodije . . . In ljudje so se vračali v svoja bivališča radostnih oči, radostnih smehov vsi polni, z zadoovljnostjo na obrazu: zakaj vedeli in čutili so pomlad v svojih srcih, vedeli so, da ostane pri njih dolgo, dolgo . . .

Ana, tudi ti si bila na široki poljani, vsi posuti od spomladanskega bogastva; okrog tebe so se glasili spomladanski glasovi, okrog in okrog tebe so bili, jasno zapisani po kelihih tisočerih rož, po lističih zelenih trav, po listih in

cvetju dihtečih grmov, po novo zelenečih vrhovih mnogoletnih ddeves . . . Ali tvoje oči so strmele v daljave, tvoja duša je bila zaprta, ti jih nisi čutila . . . Tudi tebe so zvali spomladanski glasovi, a ti jih nisi opazila, nisi jih zaznala v dnu svojega srca, in oni so klicali, klicali . . .

Stala si na cvetju in mehkih travicah, in na cvetju in tistih mehkih travicah so bili jasno označeni . . . Zakaj nisi odprla njim svojih oči, zakaj nisi odprla spomladanskim glasovom svojega srca? . . . Glej, temni bori, močni hrasti, vitke smreke, cvetoči grmi so jih razglašali. Zakaj nisi odprla svojega srca da bi prišli vanje vsi veseli in ubrali tvoje srčne strune v sladko pesem mile mladosti? Tudi tebe so zvali, ali tebe ni bilo, ali ti nisi odprla njim svojih oči, nisi odprla svojega srca. Tvoje oči so strmele v daljave, in tebe so zvali spomladanski glasovi in so klicali, klicali . . .

Zaznala je glas odpete spomladanske pesmi, ki je bil razlit po njeni sobici. In pred njo je umiral bled in mlad obraz. Umirajoče oči so upirale vanjo zadnje poglede, in trepetajoče ustne so govorile zadnje slovo . . . In v tistem hipu se ji je zdelo, da so omahnile v njen naročaj sklenjene roke, in mrzlo čelo se je doteknilo njenih kolen . . .

Mraz jo je izpreletel po vseh udih, sklonila se je na stolu in z rokami je zakrila svoje oči — — —

Zunaj pa so peli svetonočni zvonovi. Peli so, in njihovi mili glasovi so plavalili čez dol in plan. Prišli so v vsako borno kočo, v vsako hišo in palačo, prišli so k otroku in starčku, mladeniču in možu, k stari materi in zorni deklici — in povsod so našli prosto pot v srce. In oni so trosili svet pokoj po vseh srcih, zakaj blagoslavljal jih je sveta noč, in nebe-

ške zvezde so jim izročale nebeški mir. Ljudje so hiteli k polnočnici — vsa polna jih je bila nočna in tako snežna pot. Hiteli so, kakor je hitela svetonočna radost v njihova srca, kakor je hitel svetonočni pokoj v njihove duše. In orgle so pele v mogočnih tonih, in tisoč plamenčkov je trepetalo po cerkvi, vse nemirnih od prikrite svetonočne radosti. Angeli so plavali nad jaslicami, in pastirci so strmeli k njim in hiteli v borni hlevček, da počaste Dete božje. — Sveta noč je lila povsod svoj neskončni božji mir, zakaj imela ga je v obilici.

In tudi k Ani je prišla; prišla je in vli-la je upov v njeno srce vse polno — upov, lepših kakor vztočni cvetovi. In obudila je blagih misli v nji in milih čutil in tolažbo je dehnila v njen obraz.

Saj pomlad se vrne, in mlado srce se odpre spomladanskim glasovom, ki bodo zopet klicali: Pridite, odprite oči in srca! . . .

R. R.

SKRIVNOST BOŽIČNEGA VESELJA

DA, pravo, pristno božično veselje je skrivnost. Sicer je ta skrivnost vsakemu kristjanu dostopna, a je le od redkih dojeta. Poslušajte sv. dan popoldne ljudi, kaj govore. Ne le iz ust brezvernih, ampak tudi iz ust vernih boste lahko slišali tožbo: Tako dolgo in težko smo čakali Božiča. Sama misel nanj nas je opajala. In zdaj ko je tu in bi morali s polnimi požirki piti njegovo blaženost, nam je bolj dolg čas, kot katerikoli prazniški popoldan. Kateri tako govore, kažejo, da niso dojeli skrivnosti pravega, pristnega božičnega veselja.

To veselje žubori iz dveh virov, naravnega in nadnaravnega.

Naravni vir božičnega veselja je, bi dejal, poezija sv. noči. Sv. noč ima svojevrstno romantiko, kakršne nima nobena druga noč. Ljubke jaselce niso samo nekaj za otroke. Tudi ne samo za verne. Imajo tudi odraščanim in celo brezvernim mnogo, mnogo povedati. Če drugega ne več, glasan odmev čujejo iz njih, odmev nekdanje sreče, ki so jo kot otroci po letih in otroški po veri uživali ob njih. Isto, čeprav ne v isti meri, velja tudi o prelestnem božičnem drevescu. Potem pa tisti lepi in pisani svetovečerski običaji, ki izpolnjujejo čas med mrakom in že samo na sebi tako romantično polnočnico, kako je vse to polno opojne poezije. Ob njej se naslajajo tudi srca, ki za svetonočno versko skrivnost nimajo nikakega smisla več.

Nadnaravni vir pravega pristnega božičnega veselja pa je svetonočna verska skrivnost, da je božja Beseda meso postala in med nami prebivala. To je človeškemu umu, tudi v luči razodetja gledana, nedoumljiva skrivnost. A kako radosti polno je že to, kar vemo, oz. verujemo o njej. Vera nam pravi, da je to navidezno zgolj človeško Detece v jaselcah Bog in človek v eni, božji osebi. Ona nas uči, da je prišel na svet kot naš Odrešenik iz najgorje sužnosti, v katero nas je pahnil greh, iz sužnosti satanove. Z njegovim rojstvom nam je zasvetil dan svobode.

Preden je v polnočno tmino te, zdaj svete noči posijalo božje sonce, je bil človek izgnanec iz nekdanjega zemskega raja in izobčenec iz nebeškega raja. Najvišje plemstvo otroštva božjega podeljenega po milosti je zapravlil in s tem zapravlil tudi dedno pravico do nebe-

škega kraljestva. Učlovečeni Sin božji, Odrešenik, mu je milostno vse te izgubljene odlike, razen zemskega raja, vrnil. Vrnil mu je najvišje plemstvo otroštva in posinovljenja božjega in ž njim pravico do nebeškega raja. Upanje na to dedščino mu celo tostransko življenje tako oslaja, da more komaj še govoriti o solzni dolini.

Le kdor se sv. noč z živo vero in hvalležno ljubeznijo poglobi v to versko skrivnost, dojme tudi skrivnost pravega, pristnega božičnega veselja. Za takega se to veselje s sv. dnem ne konča, ampak šele prav začne. Tak sv. dan popoldne ne toži o kakem razočaranju in dolgem času. On uživa ob spominu na nadnaravne dari, s katerimi ga je obdario novorojeno Dete božji brat, dari proti katerim druga božična darila niso niti motna senca. A, kot rečeno, so razmeroma redki, ki bi iz tega nadnaravnega vira s polnimi požirki srkali božično veselje. Tudi verni, zlasti pri vladajoči verski plitvosti, se le preradi ustavljajo pri naravnem viru božičnega veselja, ki s polnočnico, ali vsaj s sv. dnem, domala usahne, preden uteši žejo.

Jih hočem mar odtrgati od tega naravnega vira božičnega veselja? Bog ne daj! Zameril bi se Bogu, ki sam ne zameri narave, ampak na njej gradi svoje kraljestvo na zemlji. Zameril bi se svojemu redovnemu očetu sv. Frančišku, ki je svetonočno skrivnost z jasecami ponazoril, deloma da zadosti svojemu silnemu notranjemu doživetju božje ljubezni, ki izžareva iz včlovečene Besede, deloma, da priprostemu ljudstvu omogoči njeno globlje pojmovanje in dojetje. ni še proti lastnemu najglobljemu prepričanju bi ravnal.

Spričkal in spraval bi se z vsakim, ki bi mi hotel zamašiti ta naravni vir

božičnega veselja. Božično drevesce bi še žrtvoval, ker to moje preživete sv. večere nikoli ni igralo kake posebne vloge. Pa tudi tega onim, ki imajo iz svojih mladih let lepe spomine nanj, iz srca privoščim. Za jaselece, s katerimi je združeno toliko mojih lastnih sladkih spominov, ki šel pa v odločen boj. Potem za polnočnico seveda. Nikoli nisem tako hud na pijance in razne druge nerodneže, kot sveto noč. Mnogokje so poštenim ljudem že ukradli ta svetonočni biser in ga groze ukrasti tudi tam, kjer se dobri, verni še naslanjajo ob njem.

O, le srkajmo božično veselje tudi iz tega naravnega vira! Samo ne obvisimo pri njem, kot oni, katerim je svetonočna skrivnost samo še ljubka legenda. Kaj čuda, če so potem že sv. dan razočarani. Rajski pevci pojo opojno mirovno himno mimo okenj njihovih domov, ne najdejo za njimi predpogoj sladkega božjega miru, vere in blage volje. Če nočemo biti tudi mi ž njimi bolj ali manj razočarani, se moramo od naravnega vira božičnega veselja dvigniti k nadnaravnemu. Potem se naše božično veselje s sv. dnem ne bo zaključilo, ampak šele prav začelo.

O našem vzorniku sv. Frančišku poroča njegov življenjepisec Tomaž Čelanski, da se je njegovo pravo božično veselje začelo šele, ko je med polnočnico kot dijakon pridigal. Imena Jezus ni mogel izgovoriti. Betlehemske Dete je spravil iz ust. Glas se mu je začel tresti, da je bil kot meketanje jagenjčka in taka notranja sladkost ga je napolnila, da je prekipevala. Vidno se je obližoval. Vsaj skromen okus takega božičnega veselja bi želel sebi in vam.

Užili ga bomo, če bomo pred vsem temeljito očistili svoja srca vse nesnage,

tako temeljito, kot za božične praznike očistimo svoja stanovanja in domove. Nato jih kar le moč ogrejmo ob kresu včlovečene večne ljubezni. V tako prazniško opremljene in ogrete žive jaselce povabimo božje Dete, povito v snežno bele plenice evharističnega kruha. Potem nam pravo pristno božično veselje ne bo več skrivnost. V tem smislu vsem:

Vesele božične praznike!

P. Hugo Bren.

SVETA NOČ

Jože Pogačnik

Bo zvonil v večer božični,
dome bomo žegnovali,
Mater bomo pozdravljali:
"Zdrava, ki greš v Betlehem!"

Bomo v praznični obleki
v kot zamizni hlevček dali,
rdečo lučko spred prižgali:
sveti, luč, nam v Betlehem!

Okrog mize bomo sedli,
s pesmijo se radovali,
svetonočne zgodbe brali:
angeli vro v Betlehem.

Angelski zvonovi v okno
bodo glorio poslali,
v cerkev bomo hitro vstali:
hej, pastirji, v Betlehem! !

Hram Gospodov ves v svetlobi
sveče vse so v njem prižgali,
orgle, zvonci — v božji hvali:
Luč je vzšla nad Betlehem.

Sveta maša. "Mati naša!
zibke nima Jezus mali."
— Vsi smo v srcih mu postlali:
duša, bodi Betlehem!

VEČNA LUČ — UTRINEK BETLEHEMSKE ZVEZDE

OD jaslí božjega Deteta, v čigar obličje so z neizmerno radostjo zrlí, so se modri vrnili zopet v svojo domovino na Jutrovem. V Jeruzalemu se je še nekaj časa jezil prevarani Herod ter se zanašal nad nedolžnimi otročiči, potem pa je bilo zopet vse kakor prej. Pismouki so prebiralí svete knjige, jih premišljevali in razlagali, a ostali so slepi in zakrknjeni prav tako, kakor so bili, preden so prišli modri in vprašali po novorojenem kralju. Ta pa — božje Dete iz Betlehema — je bežal v tujo deželo, kakor je bil naročil angel Gospodov.

In zvezda — zvezda treh modrih? Kaj pa z njo? — Ni je več! Od dneva, ko je obstala nad krajem, kjer je bilo Dete, je ni videl nihče več. Le neznamen utrinek njene luči, le droben žarek njene svetlobe je še ostal in sveti med nami. Kje pa? — V cerkvi pred tabernakljem. Kakor je namreč zvezda treh modrih obstala nad krajem, kjer je bilo božje Dete, tako tudi pred tabernakljem neprestano gori in sveti luč, ki vsem dobrim srcem govori in kliče: pridite, Odrešenik sveta je tukaj v podobi kruha, padite pred njim na kolena in molite ga, kakor so ga molili trije modri.

Lep, globok in skrivnosten je pomen večne luči, tega utrinka zvezde treh modrih pred tabernakljem. Pomeni namreč:

Luč vere. Kakor bi bilo brez večne luči ponoči v cerkvi vse temno, tako so bila najvažnejša vprašanja o Bogu, o človeku in njegovem namenu o posmrtnosti in večnosti zavita v trdo temo vse dotlej, dokler jih ni osvetila jasna luč

Kristusovega nauka. "Jaz sem luč sveta; kdorkoli hodi za menoj, ne hodi po temi, temveč bo imel luč življenja" (Jan. 8. 12), pravi Gospod. On je luč, ki "v temi sveti", je "prava luč, ki prihajajoč na svet razsvetljuje vsakega človeka". (Jan. 1, 5, 9.)

Žal je danes na svetu toliko blodnih več, navideznih luči, ki človeka zvedejo na stranpota, potem pa ugasnejo ter ga puste samega v temi nevednosti in zmot, kakor n. pr. bleščeči nauki krivo-verstva in brezbožne prosvetljenosti, Jezus pa je prava luč. Kakor večna luč pred tabernakljem gori mirno, skromno, ne bleščeče, a sveti gotovo, tako tudi vera ni kak bleščeč plamen, ki zagori le trenutno; ne, vera sveti mirno, neprestano in z blaženim mirom napolnjuje srce ponižno verujočega.

Večna luč razsvetljuje tabernakelj, oltar in še nekaj drugih predmetov nepopolno, le z bežnimi obrisami ter pušča vse v neki poltemi; tako tudi vera tu na zemlji in popolno gledanje, ampak je polna skrivnosti. Daje nam odgovor pač na vsa važnejša vprašanja, na vse, kar nam je k zveličanju potrebno. Vse drugo pa je prihranjeno za tisto srečno uro, ko se bo pred nami odgrnila skrivnostna zaveza večnosti. "Zdaj namreč gledamo v zrcalu, nejasno, takrat pa iz obličja v obličje. Zdaj spoznavam deloma, takrat pa bom spoznal, kakor sem bil spoznan." (I. Kor. 13, 12.)

Večna luč pred tabernakljem pomeni dalje oko božje previdnosti. Nenehoma gori večna luč — tudi božje očetovsko oko bdi vedno nad nami, za nas neutrudoma skrbi in na nas vselej misli. Naj v hišah vse še tako trdno spi in naj vlada povsod še tako gosta tema, — večna luč pred tabernakljem vendar gori. — "Glej, on, ki varuje Izrael, ne spi in ne

dremlje" (Ps. 120, 4). Ne, ne bo nas pozabil Gospod in ne bo obrnil od nas očesa svoje previdnosti, zakaj, "četudi bi mati pozabila na svojega otroka, jaz tvoj Bog ne bom nate nikdar pozabil."

Če pride človek v cerkev podnevi, komaj opazi, da večna luč gori. Še zmeni se ne zanjo. Ponoči pa je njen sij takoj viden. Tako se tudi marsikaj ne spomni Boga, svojega Gospoda, v dnevih sreče, v času nesreče pa zopet obrne nanj svoj pogled, poklekne pred križ in moli božjo previdnost.

Večna luč pomeni tudi božjo ljubezen do nas in našo ljubezen do Boga. "Z večno ljubeznijo sem te ljubil, zato sem se te usmilil in te nase vlečem," pravi Gospod po preroku. In pri sv. Janezu beremo: "Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da se ne pogubi nihče, kdor vanj veruje, ampak ima večno življenje." (Jan. 3, 16.) "Glejte, koliko ljubezen nam je izkazal Oče, da se božji otroci imenujemo in smo." (I. Jan. 3, 1.) "Večje ljubezni pa nima nihče, kakor ta, ki da svoje življenje za svoje prijatelje," govori Jezus. In sv. Marjeti Mariji je rekel: "Glej to srce, ki je svet tako zelo ljubilo." In Jezus v tabernaklju? Ali nam ni neprestan dokaz njegove ljubezni do nas, kakor neprenehoma gori pred njim večna luč, ta drobni utrinek zvezde treh modrih.

Ljubezen pa zahteva ljubezen. Naj bo naša ljubezen do Boga prav taka, kakor je plamenček večne luči pred tabernakljem: čista, kakor je čisto olje večne luči; živa po molitvi in dobrih delih; mirna, tiha in skromna; topla, iz duše in srca prihajajoča in svetla, da bo razsvetljevala vsa pota našega življenja pa tudi druge vodila z lepim vzgledom k Bogu.

Tudi luč božje milosti pomeni večna luč v cerkvi. Že Zaharija je napovedal o Odrešeniku, da bo prišel z višin "razsvetlit nje, ki sede v temi in smrtni senci in naravnost naše stopinje na pot miru." (Luka 1, 79.)

Kakor si ponoči razsvetljujemo pota z lučjo, da ne zajdemo in kje ob kamen ne zadenemo, tako nam luč božje milosti sveti na pot življenja, da moremo hoditi za njim, ki je Pot, Resnica in Življenje, in h kateremu nam k tabernaklju kaže pot večna luč pred njim.

In še luč večne slave nam pomeni večna luč pred tabernakljem. Končno bodo ugasnile vse luči sveta, ves blesk časti in slave, sij bogastva in moči. Da, še luč oči bo ugasnila in otemnela v temninah groba. Ugasnile bodo tudi luči firmamenta: sonce bo otemnelo, luna ne bo dajala več svetlobe in zvezde bodo padale z neba.

Ne bo pa ugasnila luč večne slave v nebeškem kraljestvu, v božjem mestu. "In mesto ne potrebuje ne sonca, ne lune, da bi mu sijala. Zakaj razsvetljuje ga božje veličastvo in njegova luč je Jagnje. Ljudstva bodo hodila v njegovi svetlobi in noči tam ne bo več." (Raz. 21, 23—25.)

Podoba te luči je večna luč v cerkvi, ki gori, četudi ugasnejo vse druge luči. Zato tudi pravimo onim, ki odhajajo v večnost: "Večna luč naj jim sveti."

Da nam bo kdaj svetila luč večne slave, moramo že tukaj hoditi v luči vere in upanja in milost moramo iskati pri Njem, pred katerim noč in dan gori večna luč, ta drobni utrinek zvezde treh modrih z Jutrovega.

MIKLAVŽEVA OBLJUBA

MIKLAVŽEVI večeri z velikimi, rdečimi, začudenimi zarjami za polhograjskimi globočami. Plah veter voljno odpira samotne line, trga na srca ter budi misli in želje; z grobov prinaša trohnbni vonj belega jesenskega cvetja, vdano prisluškuje tisočnim utrip-ljajem umirajočega stvarstva in se končno samcat izjoka pred zapuščenim znamenjem, kjer lije gosta kri iz suhih Zveličarjevih ran. To so čudoviti večeri na pragu med listopadom in grudnom, polni toplih klicev in spominov, podobnih sencam rajnk. Ob Večni poti se zbirajo tanke, nežne meglice, na Rožniku zvoni večno luč, dekleta povijajo kite rožmarina. Verne duše se še vedno vračajo, dokler ne nažge priprošnjica sv. Barbara zlatih svitanic, ki jim pokažejo pravo pot v nebesa; dotlej se zatekajo k nam, nekatere z lučco v proseči gleni, druge z rano na srcu. Tudi moj oče se vrača . . .

Očeta sem sicer komaj poznal, saj sem imel šele štiri leta in pol, ko ga je do smrti pogazila črna lokomotiva sredi ljubljanske železniške postaje. Bolj živo mi stopi pred oči po pripovedovanju moje matere, zlasti med prazniki in božičnimi dnevi. Prvi božič je bil za nas že od nekdanj Miklavžev večer, praznik obljud, rdečih jabolk, orehov in drugih sladkih dobrot. Prav ta večer se spominjam očeta še posebej zaradi neke pre-roške obljube . . .

Moj oče je bil železničar. Zato smo pred tridesetimi leti stanovali v Zeleni jami, ki je bila pravo železničarsko predmestje s polkmetiško okolico. Martinova cesta še ni bila speljana pod železnico, razgleda proti prijaznemu Rožniku še niso zakrivale puščobne barake

in tovarne. V pritličnih hišicah so se naseljevale male železničarske družinice, progovni čuvaji in obhodniki, kramparji, kretničarji, sprevodniki, kurjači in vsi tisti, ki za kosček kruha pri železnici stoje z eno noog v zaporu, z drugo pa v grobu!

Zelena jama tedaj še ni bila docela zazidana. Gosta, klena žita so še šumela tod; godrnjavi berači so prekladali prazne malhe pod prostornimi kozolci ter se obupno ozirali proti mestu, ki se je skrivalo za dolgim železničnim nasipom. V jeseni so taborili sredi peščene divjine cigani, spomladi so prihajali veseli vojaki ter se urili z orožjem. Pod železnico se je razprostirala divja gmajna, podobna raztegnjeni jami, polni osata, grenke trave, rjave železnine in lešča. Iz kotanj so štrlele pekoče rese, bodeč osat in lišajasto grmičevje.

Vse naše življenje se je noč in dan vrtelo okoli osi železniških voz, lokomotiv in težkih tovorov. Ves dan so višele pred okni črne srajce, zamazane od gostega dima in maščobnih odbijačev, med katerimi se je moral kretati oče, kadar so premikali in sklapjali vlake. Zrak okoli hiše je bil poln saj in kiselkaste grenkobe. Čez dan so štrlela nad Zeleno jamo razna progovna znamenja, zagonetne plošče in kretnice, ki so se pridno sukale in priklanjale mimo drvečim lokomotivam; ponoči pa so skrivnostno migljale signalne luči, zelene in zlokobne. Doma je štrlela iz vseh kotov železnica, rdeči znaki, kolesa s perutmi in zopet železnica; v kuhinji so bili nabiti po stenah dolgi vozni redi z zverženimi številkami in puščicami. Kadar je oče zvečer položil prst na rdečo številko, tedaj je vedno zarana od šel in se vrnil šele drugi večer. Ta čas so vlaki neprestano dirjali po progi nad Zeleno

jamo. Večeri so bili dolgi, okna so bila krvavo osvetljena od žarkih luči lokomotiv. Butajoče bobnenje nas je budilo, nemir je krilil okoli nas in matere. Kolikokrat je steklo v oknih skrivnostno in strahotno zabrnelo, kakor da je žugajoče potrkljala na okna bleda smrt, noseča mrtvega očeta, ki ga je ugrabila na železnici. Kako smo trepetali zanj, kako smo se bali nesreče! Dobro se spominjam, kako smo ga nestrpno čakali, kadar se je vračal iz službe. Konec ti stega vrta se je skrivala med rožami in papirnatimi zavesami Marija s klonjenim obrazom. Malokdo se je zanimal za ponižno Devico, le rdeča oljenka jo je razodevala tihim večerom in našim srcem. Tam nekje smo pričakovali očeta, ko je prihajal domov truden, s črnim kovčegom in rdečo signalno zastavico.

Koliko večerov smo prebili tako, posebno v poletju in topli jesni. Vedno isti prizori so se ponavljali, večerne slike so bile majčkene, neznatne in trpke. Naši obrazi so rdeli v večerni prigravici, soseska murnov se je budila med žiti. V zlatem sevu veličastnih večernih oblakov so se medlo bliskala okna vagonov, lokomotive so hrumele po nasipu in grozeče brlizgale. Mimo nas so hodili sajati železničarji, sključeni kramparji, sušična dekleta iz predilnice, ženske s suho skorjo kruha v rokah. Dišalo je po poljskih rožah, dimu, znoju in solzah... Ko smo zagledali vračajočega se očeta, smo pozabili na strah. Prijeli smo se ga, eni za robato suknjo, drugi za kovčeg, iz katerega so dišale pomaranče, ki jih je nakupil v Trstu. Veseli smo bili, da se je oče zopet vrnil, angeli so tekli za nami, Bog se je smehljaj v zlatem večeru in blagoslavljal srečno družino.

Tako se spominjam tudi prvega Mi-

klavževega večera pred tridesetimi leti! Mnogo večerov se je zvrstilo od tedaj. Kljub skromnosti in preprostim darilom se ga mnogokrat spomnim. Še vedno vidim nas tri, brata in sestro, nedolžne in drobne, ki čakamo s pripravljeno molitvijo v kuhinji sv. Miklavža... V Zeleno jamo ni prihajal sv. Miklavž s sijajnim spremstvom, v družbi belih angelov, ki imajo velike čarobne oči in srebrne peruti. Tudi parkeljni so redko zašli med pritlične hiše. Včasih so pozno v noč drveli skozi predmestje ter rožljali z verigami, rjovelj in cepetali; navadno so zginiili v kakšno gostilno in prestrašili kvartopirce. Darežljivi svetnik se je torej oglašal sam, tudi angela s knjigo ni jemal s seboj. Vendar smo živo verovali vanj in v njegovo dobrotljivost. Vedeli smo, da obišče to noč slehernega zemljana, tudi revne otroke v Zeleni jami, da so le pridni in ubogljivi. Ne zadržijo ga ne zaklenjene duri ne zagrnjeno okno; tudi tema in mraz ga ne ovirata pri dobrodelnem opravilu.

Že nekaj popoldnevov pred njegovim prihodom smo oprezovali okoli vogalov in kozolcev ter stikali za tujci, če bi morda le zazrli znan obraz s srebrno brado. Polja pred našo hišo so bila enolična in puščobna. Nebo je viselo brez bleska, veter se je silil preko Golovca. Šantlov koozlec onstran ceste je žalostno sameval. Včasih se je ustavil pod njim nadložen berač, preštel beliče in božjake, pogodrnjal in predejal malho pa zopet odšantal proti mestu. Veter je vrgel prašen vrtinec za njim... Zadnji popoldan je šla mati izjemoma v mesto. Očeta ni bilo doma, vrnil se je šele proti večeru. Mati je oblekla praznjo krilo in volneno ruto ter nam naročila, da moramo ostati v sobi. Ure so se zaspano vlekale, že se je mračilo. Na že-

leznici so se posvetile kretnice, prespane lokomotive so odprle ognjene oči. Daleč nekje, menda v bolnici je žalostno pozvonilo. Nekdo je umrl, tako je pravila vedno mati, kadar se je začul jokavi glas. Napravil sem križ in odprl vrata v vežo. Prišla je starejša deklica iz sosedstva. Bila je pohabljen na nogah, težko je zlezla na stol in pravila čudovite zgodbe. Pogovarjali smo se o Miklavževih darilih. Zaprli smo vrata in sanjarili. V polmraku smo se laže menili; upanje je bilo slajše, lepše podobe so vstajale iz somraka, celo Miklavža smo si predstavljali v zlatem plašču. Znanka iz sosedstva je živahno pripovedovala:

“Sveti Miklavž je že star in sivolas. Toda ni bolan in nadložen kakor stari Grum, ki kašlja in pije žganje. S srebrno palico si utira pot in prinaša darila.”

Medtem se je vrnila mati; kmalu za njo je prišel tudi oče in nesel usnjeno torbo naravnost v sobo. Mati je molče pripravljala večerjo. Kadar je odprla vratca štedilnika, je vrgla huda žerjavica po kuhinji zlat pramen svetlobe. Toplota nas je pobožala, sence so zamigotale, naše sanje so se razživele. Lep večer je napočil, zdelo se nam je, da so se dvignile pod oknom skrivnostne postave s svetlimi, blaženimi obrazi. Morda je že prihajal sveti Miklavž!

V veži je zares pritajeno zazvenčalo, kakor da bi se oddrobil glas srebrnega zvončka. Komaj smo zaslutili drsajoče korake. Nekdo se je malce dotaknil vrat, da so se oddrznila. Zadrževali smo dihanje in nehote vstali izza mize, da bi bolje slišali. Mati se je napravila, kakor da nič ne sliši. Šum na hodniku ni potihnil. Tihoma so se odprla vrata, nekdo je stopil na prag, oblečen v nenavaden plašč s kocasto kapuco na gla-

vi. Njegov obraz je bil zastrt; v rokah je nosil zvrhan pehar darov. Jabolka so se smejala med pisanimi igračami, pajac s prebranim obrazom je kraljeval med rožiči. Naše oči so bile za hip uprte samo v darila. Zadišalo je po blagoslovu, sladkih sadežih in nečem novem, ki se je bleščalo in skrivalo v peharju. Ko smo odmolili, je sv. Miklavž razdelil darila in z dvignjenim glasom dejal:

“Otročiči! Le pridni ostanite in ubogajte mater. Obljubljam vam, da se vrnem vsako leto k vam!”

Nato je prijazno pokimal in zginil v mračni veži. Nenadoma smo bili sami z igračami v rokah. Mati se je vsa vesela smehljala, ko je opazovala našo radovednost in veselje. Potem je prišel od nekod med nas še oče; vnovič in vnovič smo mu razkazovali dobrote, preštevali sladkorčke in predevali igrače. Kljub skromnosti smo bili veseli in nepopisno zadovoljni. Vso noč smo sanjali o svetih nebesih, kjer nam je bilo lepo in toplo. Angeli so se vrstili v dolgi procesiji mimo nas, zadaj pa je šel sv. Miklavž, sicer zlat in častitljiv, vendar ne navadno podoben našemu očetu . . .

Leto je prešlo, približal se je drugi Miklavžev večer! Teden dni pred njegovim prihodom so potihnile vse razprtije v naši otroški soseski! Pod šantlovim kozolcem smo se zbirali železničarski otroci ter se pritajeno pogovarjali. Kozavi Tone, neugnan potepin, ki je v tovarni za klej kradel kosti ter jih prodajal, je pripovedoval:

“Sinoči sem ga videl! Pri kapelici je stal ter me gledal. Srebrn plašč je nosil, dolgo brado je imel, zlato mašno knjigo in tri jabolka.”

“Tri jabolka?” se je začudila bolehn Kristinca in se stisnila k Lonetu, da ne bi preslišala sladkih besed.

“Zares! Jabolka niso bila kakšni paberki; prava rajska jabolka z zlatimi peclji sem videl,” je zatrjeval kozavi fant.

“Jaz sem pa srečal angela! Pravega angela! Kakor golobček je mahal s perutkami, kar po zraku je tekel . . .” se je navduševal mlajši Tone.

“Kaj to! Jaz sem pa videl hudobo z repom. Parkelj z rogovi! Tam je razkopaval pepel, kjer smo zadnjič kurili. Nič več ne pojdem v jamo; ogenj se mu je cedil iz ust in ušes. Kar zamežal sem in zbežal.”

Vsakdo je vedel povedati kakšno skrivnost, jaz pa sem hranil najlepšo skrivnost o Miklavževi obljubi, da pride letos za gotovo k nam!

Končno je prišel dan z zaželjenim večerom. Kolikokrat smo stekli na prag ter se ozrli proti razkrižju, ali že prihaja oče. Toda pot je bila prazna, samo večerna zarja je počasi ugašala. Nekje je pričelo pritrkavati, tako lepo, tako drobno in mило. Pri tem utripajočem zvenenju človek ne ve, ali bi jokali ali pal na kolena in zatisnil srečne oči. Čisto natanko je bilo čuti kembeljce zvonov, kakor da jih ženejo neutrudljivi angeli. Zelena jama je bila ta večer nekam svetla, polna pričakovanja. Lokomotive so se potulile, nad železniško postajo je ležal negiben, bled soj.

Doma so prižgali luči. Pod okni se je oglašalo skrivnost šumljanje. Morda so bili angeli, ki so pripravljali sv. Miklavžu pot do nas, morda je bil sam svetnik s srebrno brado, ki je stopal iz svetle kočije, morda so se že stresali nebeški darovi in rdeča jabolka pred naša vrata! Ah, ta čudoviti “morda”, ki nas je tisti hip še tako razvnel, da smo tiho čemeli za okni in pričakovali . . . pa je postal proti polnoči za našo družino

vzlic lanskoletni obljubi sv. Miklavža tako usoden in strahoten!

Očeta ta večer le ni bilo domov; zvesto smo ga čakali ob napovedani uri, toda ostati je moral v Trstu, kjer so pristaniški jekarji stopili v stavko. Domači so nas spravili spat z zagotovilom, da se bo oglasil sveti Miklavž šele proti jutru, ko se vrne oče iz službe. Tedaj bomo deležni dobrot in daril! Tako smo se v sanjah znašli sredi rimske ceste... Nekako četrte ure pred enajsto ponoči — tako nam večkrat pripoveduje naša mati, ki je tisto noč sama čemela v manjši sobici ter pričakovala četrtega drob-ljančka — se je nenadoma pojavil pri družini oče. Čisto tiho in nepričakova! no! V obeh sobah je gorela luč; vrata v večji sobi so bila zaprta, okna zagrnjena, vse je bilo v najlepšem redu in pookju, vse je bilo počejeno in pripravljeno, da sprejmemo čez nekaj dni najmlajšo sestrico, tudi dar sv. Miklavža! Tedaj je mati nenadoma začutila, da je postelja v sosednji sobi, kjer je tiste dneve sicer spal oče, skrivnostno zaškripala; odeja je pritajeno zašumela, vse se je zganilo, kakor da je šla nevidna roka od stene do stene in nekaj usodno zaznamovala! Morda Miklavževe darove, ki jih je že pred dnevi pripravila skrbna mati, morda naša nedolžna čela in srca! Še luč je strašljivo strepetala, pokrov na stari skrinji je odnehal in bolestno počil. Na vratih se je kakor iz golih tal znašel oče, ves veder, bel in mlad. Bil je v tisti srajci, ki jo je imel ta večer na sebi v službi daleč v Trstu. Čuječo mater je prevzel njegov nenadni prihod; v prestrašenosti se je dvignila in razprostrla roke, da ga sprejme. Toda on ji je lažno položil svojo roko na desno ramo, jo ljubeznivo potrepljal in pomiirl:

“Korla! Kaj pa je? Miruj, saj ni nič. Kar spi in počivaj dalje...”

Po teh besedah se je zopet neslišno umaknil in pri vratih izginil. Mati je občemala v pomenljivem prividu. Tedaj se je udril za njim strahoten hrup, ropot in votlo hrstenje, kot bi grmele same rakve v zevajoči grob! Trkljalo je na okna, po vratih, pod podom in vsepovsod. Po stanovanju se je razširil težak vonj, skoraj dušec smrad po razpadajočih mrličih, ki ga je naslednje dni začutil vsakdo, ki je prišel k nam. Troh-nobni duh je prešel šele čez osem dni, ko je lokomotiva sredi ljubljanske postaje do smrti povozila očeta prav v tisti srajci, kot ga je videla mati Miklavžev večer. Nesreča se je zgodila natančno četrte ure pred enajsto ponoči, osem dni po tistem večeru, ko se je materi pritaknil nepozabni privid!

V zmedi, ki je zajela ob očetovi smrti našo družino, sem pozabil na Miklavževe darove. Spominjam se pa pogreba in poslednjih trenutkov ob odprtem očetovem grobu. Nismo se mogli posloviti od njega niti mati niti mi, osiro-teli otročiči. Radi bi se bili še enkrat zgnetli okoli njega, mu še enkrat segli v ožuljeno desnico, se mu virgli okoli vratu ter ga božali in milovali. Ko bi neprestano drežnjali vanj, bi se on potrepžljivo smejal in klical:

“Čmrlji! Čmrljasti negodneži!”

Toda smrt je drugače uredila slovo, ni nam bilo dano, da bi mu razkazali Miklavževe darove, tudi izjokati se nismo mogli. Pred nami se je razprostrlo komaj za beraško rjuho sveta, kupček zemlje, krsta z žoltimi čipkami, vse tako majhno, ubogo in neznatno. Jaz nisem vedel, kaj naj počnem! Pravijo, da sem se iztrgal iz rok pogrebcev in prvi,

pred duhovnikom vrgel na očetovo krsto zagrabek zemlje . . .

Poslej se ta večer vedno spominjam Miklavževe obljube:

“Otročiči! Le pridni ostanite in ubogajte mater. Obljubljam vam, da se vrnem vsako leto k vam!”

Toda očeta ni nazaj! Teta nas je nekoč tolažila, da ga je odpeljal sv. Miklavž v nebеса, kjer pripravljata za nas darove in večno plačilo. S to tolažbo praznujem Miklavževe večere. Kot pred tridesetimi leti trepečejo okna v grudnovi burji, ki se trga s plašnim, belim mesecem, da beži čez samote in goščave, kjer brez sledu izgine v jelšah. Spomin v kratkem krilcu si pomaga čez prazno poljano. Bog ve, komu nese nočjo žalost? Kdo ve, kje bo skrivaj odpahnil okence ali neslišno snet vrata s tečajev, da se bodo strahotno odprla narobe v prazni somrak. V molčeči kamri se bo zdrznila stoječa ura in odbila polnoč; njen zvok se bo opotekel iz kota v kot ter premaknil podobe in spomine. Stenj v priviti svetilki se bo zvil kot ubog, rdeč črviček brez oči . . .

Nekoč pa pride tisti poslednji večer, ko se bo nad zlatim robom zarje odprla srečna večnost. Tam se bomo sešli z očetom, tam bo izpolnjena Miklavževa obljuba, tam bodo pozabljene strahote in gorje nesrečne noči!

J. Likovič.

BESEDA BOŽJA IN ŽIVLJENJE

“Krščencem kot otrokom božjim, ki naj se prerode v Kristusu in prištejejo njegovi vojski, se ob krstu daje ime.”

Rimski obrednik.

Z našim imenom ali godovnim dnevom je prav taka kakor z našim rojstnim dnevom. Dobili smo svoje ime, ne da bi ga sami izbirali ali k temu količaj pripomogli. Prav tako bi lahko nosili vsako drugo ime. Toda ko enkrat naše življenje dobi značaj, bodisi po zaslugi ali krivdi, potem dobi naše ime neki poseben sozvok. Marsikaterega človeka ime povzroča v nas radost, marsikako ime nam vzbuja globoko hvaležnost, marsikako globoko spoštovanje; so pa tudi imena, pri katerih spominu nas je groza, imena, katerih se bojimo, imena, pri katerih nam v srcu postane tesno. Imena, ki bi zamogla našo vero razdreti in imena, ki nas k veri vodijo.

Pri vsem tem je gotovo le bistvo človeka, katero nas prešine pri imenovanju njegovega imena. Prav tisti vpliv bi prišel na nas, če bi ta ali oni človek nosil kako drugo ime. In tudi če bi dobri in zli ljudje svoja imena zamenjali. Če čisto tuj človek pride v kako občestvo, ime samo prav nič ne vpliva na to, kak vtis v kratkem času napravi na tisto občestvo. Od njegovega značaja prihaja vpliv.

Seveda je v tem neko nesoglasje, kajti imena sama, kakor tudi vse besede, imajo svoj lasten zvok in svoj lasten pomen, morda bi lahko rekli svojo lastno vrednost.

Sveto pismo samo pravi, da je prvi človek vsakemu bitju dal lastno ime,

njemu primerno ime, ime, ki je v zvoku izražalo njegovo posebnost. O nekem kralju pripoveduje legenda, da je v svojem kraljestvu šele tedaj dal kakemu človeku lastno ime, če si je ime zaslužil, če je s svojim načinom in delom življenja postal samonikel značaj.

Glasba posnema pravičnost med imenom in bistvom s tem, da v motivu človeka, ki je kaj prida, odlikuje z blagolasjem, z glasovi, ki v poslušalcu vzbujajo moč, življenje, svežost, harmonijo, navdušenje. Malopridnega človeka pa označuje z glasovi, ki v ušesih in v duši zvone zoperno, temno, zahrbtno, prazno, raztrgano.

Skrivno razodetje pravi, da bo Bog nekoč napravil harmonijo med našim bistvom in našim bodočim imenom. Vsak da bo dobil v večnem življenju novo ime, ki bo njemu pripadalo. V tem imenu bo nekako pojasnjeno vse naše življenje: z blagolasjem ali z disonanco, z večjo stopnjo blagolasja ali disonance, s posebnim načinom blagolasja ali disonance. Če so že oblike v naravnem svetu tako bogate, da med neštetimi stvarmi nobena ni drugi enaka, je v nadnaravnem svetu še mnogo večje bogastvo v luči in barvi, v zvoku in toplini in življenjski sili. In vsak izmed nas bo imel tedaj možnost, da bo znal razlikovati najbolj nežne razlike enega bitja od drugega, vsakega človeka od vsakega drugega človeka, vsakega angela od vsakega drugega angela.

Naše ime je predvsem neke vrste slučaj.

Pod tem postane naše ime naša naloga.

In končno in zavedno postane naše ime naša kazen ali naše plačilo.

P. A. J.

SVEČA PRIDIGARICA

V cerkvi se blagoslavlja sveče ne le za strogo cerkveno-liturgične namene, ampak tudi za izven-cerkvene liturgične potrebe, kot je previdenje na domu in mrtvaška luč. Vsaka zavedna krščanska družina ima doma blagoslovljene sveče in kar je še treba za previdenje in za slučaj smrti. Naše dobre družine imajo te sveče navadno skrbno shranjene, v kaki skrinji zaklenjene. Prvič zato, ker so blagoslovljene in so jim zato svete. Drugič zato, da imajo v takih slučajih, če koga skušnjava premagati, da bi po njih segel. Pogrešili bi jih pa šele, ko bi jih bilo treba v njim določen namen prižgati. S tega stališča je hvalevredno, da jih imajo v skrinji pod ključem. Sicer bi bilo boljše, lepše in pomenljivejše jih mesto kakega spominskega "pušelca" dati pod steklo in postaviti na viden kraj, da tam pridigajo o človeških poslednjih rečeh na tem svetu. Posebno zgovorna pridigarica bi bila mrtvaška sveča, ki bi imela napis: "Oj ta mi bo svetila, kadar jaz umiral bom."

Ne rečem, da bi bilo poprečnemu človeku v cvetu in polnosti življenja taka pridigarica dobrodošla. Navadno jo tako neradi poslušajo, kot so nekoč atenski veljaki sv. Pavla, ko jim je začel govoriti o vstajenju od mrtvih. En čas so se nekam nervozno premikali in si pomežikali, potem so mu z rokavicami vzeli besedo rekoč: "O tem te bomo drugikrat poslušali." (Dej. ap. 17, 32). Toda, ali ni pametnega človeka nevredno, če maši ušesa in zatiska oči pred smrtjo, s katero se bo moral enkrat, morda prej kot misli, srečati in bo to srečanje

ž njo strašnejše, čim manj je prej mislil nanjo?

Smrt na morju zdaleka ni tako gotova, kot smrt sploh. Da bo vsakdo umrl, je čisto gotovo. Da bo umrl na morju, preko katerega se slučajno vozi, je možno, čeprav malo verjetno. In vendar so v vsaki ladijski kabini rešilni pasovi, na najvišjem krovu vsake ladje pa rešilni čolni. Poleg tega je v vsaki kabini nabito navodilo, kaj je potnikom v slučaju ognja, ali kake druge nesreče storiti, da si rešijo življenje. Na nekaterih ladjah se prvi ali drugi dan vrše celo praktične vaje za slučaj te ali one nesreče.

Tudi to niso priljubljeni pridigarji prekmorskim potnikom. Kadar jim oko pade nanje, se jim ukreše moreča misel, kaj ko bi se res kaj zgodilo. Včasih, čeprav bolj redko, se tudi zgodi. Takrat pa ti potniki vse drugače mislijo o teh pridigarjih. A kdor se poprej ni brigal zanje in se ni hotel z njimi seznaniti, si v času sile ne zna pomagati. In tako je že marsikdo z življenjem v slanih valovih plačal svojo lahkomišljenost, ki bi se bil v nasprotnem slučaju morda rešil. Vsekako pa gorje paroplovni družbi pred sodnim stolom javnega mnjenja, ko bi dotično katastrofo preživeli izpričali, da ni bilo na razpolago zadosti rešilnih pasov in čolnov.

Če so za take slučaje, ki so sorazmerno le redki, na mestu omenjeni svarilni pridigarji, naj jih kdo že rad posluša ali ne, pa bi za gotovo smrt ne bila na mestu taka pridigarica, ko je mrtvaška sveča, če je že komu njena pridiga draga ali ne? Potrebna je nedvomno, tistim, ki se je otresajo še najbolj. Ako bi imeli kaj prave modrosti življenja, bi ji dali častno mesto v tisti sobi, kjer se največ gibljejo in ji pogostokrat čez dan

prisluhnili. O, kako vse drugače bi bila potem njih življenje in smrt kot navadno sta.

Kako modrost življenja nam že vsaka sveča oznanja. Mar ni že sama na sebi podoba človeka? Snov, iz katere je vilita, je pač dotična snov, ni sveča. Stenja, ki je njena duša, je stenja, ni sveča. Snov in stenja primerno združena je šele sveča. Človekovo telo je telo, ni človek. Njegova duša, ki ga preveva, je duša, ni človek. Telo in duša združena v eno celoto, je človek. Če manjka sveči snovi, ugasne. Ako nima stenja, sploh ne zagori. Če zamre telo, je duša na tem svetu opravila z njim, ga zapusti. Ko ga duša zapusti, ni več telo, je razkrajajoče se truplo. Sveča se uporablja za druge. Tudi človek ne sme živeti le zase. Použivati se mora tudi za druge in končno zanj, ki ga je ustvaril.

A človek-kristjan, kot si ti po milosti božji, ni navadna sveča. On je evharistična sveča. Evharistične sveče bi morale biti prav za prav iz čistega voska, brez vsake druge manjvredne primesi. Le ker takih ni lahko v zadostnem številu dobiti, so dovoljene tudi mešane, samo da vosek prevladuje. Tudi kristjan, evharistična sveča in pogosto še živ tabernakelj evharističnega Kralja, bi moral biti iz čistega voska, brez vsake druge primesi. Ne rečem, da če ni, sploh nima nič opraviti pri oltarju, kjer biva oz. počiva Bog pod podobo kruha in vina, kot njegova dušna hrana. Samo to rečem, da če še ni evharistična sveča iz čistega voska, mora stremeti za tem, kajti to je tisto končno edino potrebno za kar je na svetu.

A mrtvaška sveča je naravnost pretresljiv gromovnik prave modrosti življenja. Kdor ob njenem motnem svitu zajedno bije zadnji boj življenja, gleda

to v docela drugi luči kot v svojih zdravih dneh. Domala vsak bi najrajši zaklical: "Da capo, od začetka! Naj še enkrat začnem, vse drugače bom živel kot sem!" Mnogi, ki niso še v tako kritičnem položaju, to odkritosrčno priznavajo in sveto zatrjujejo. Drugi, ki v vzhajajoči onstranski zarji presojajo življenje, bi to še rajši izpovedali, a so jim usta onemela in jezik zastal.

Brat moj, v Kristusu! Če nočeš enkrat, morda še danes, morda jutri, tako bridko kot ti, ki jim zdaj sveti mrtvaška sveča, obžalovati, da si mašil ušesa tej pridigarici resnične modrosti življenja, stori to, dokler je še čas začeti da capo, od kraja, čisto drugačno življenje, vredno človeka in kristjana. Če ti iz kakršnegakoli vzroka ne kaže ji odkazati častnega mesta v svojem stanovanju, vsaj pogosto tajno prisluhni njenim življenskim naukom in prizidevaj si, da boš kolikor mogoče evharistična sveča iz čistega voska. Potem se ne boš branil peti: "O ta mrtvaška sveča..." Odklanjal pa boš napev, kot preveč otožen. In po pravici, kajti takim mrtvaška sveča posveti preko grobne tmine v kraljestvo večne luči.

P. H.

JUTRO

Jutro je. Življenje se budi zunaj.

A jaz ležim na bolniški postelji in moje nezmožno, od bolečin vse prepečeno in izsušeno telo ne ve nič o novem življenju.

Jutro je. Težka je bila noč in vendar brž lažja mojemu srcu ko to krasno jutro s svojim z novo silo se budečim, v kipečem zdravju dihačim življenjem.

Zakaj moje življenje umira.

Toda tudi moje življenje je imelo

rosno mlado jutro in svoj veliki dan, dela in truda poln.

Delavec sem bil, težak, pri delu od zore do mraka vse dni življenja.

Dela mojega so se veselili drugi.

Orač sem bil, src orač, in sejalec, ki sem sejal ves dan.

Mojega truda sad so uživali drugi; jaz sem imel le delo.

Vrtnar sem bil, goječ obilo cvetja.

Trgali so ga drugi. "Hvala ti!" je rekel malokdo.

Iskavec sem bil. Iskal sem roko, ki bi jo mogel stisniti zaupno in prijateljsko; iskal srce, ki bi mu mogel povedati lepo in toplo besedo in bi mi odgovorilo z lepo in toplo besedo.

Iskal sem zaman.

Potapljač sem bil, ki sem se potapljal v src globočine, biserov išoč.

Našel sem jih malo.

Zdaj sem izmučen od dela, od prevar in trpljenja.

Jutro je — a malo, in prišel bo večer.

In mojega življenja solnce bo zašlo kmalu, smrtne sence se bodo zgrnile čezme.

In vendar — ali ne bo ta večer meni le — novo jutro?

Ks. Meško.

KAMEN SPOČETJA

Leopold Stanek

Marija je po naših poljih šla, ob znamenju dekle je srečala.

"Devica čista, o pomagaj mi, ljubezni dete v meni se budi!"

Utrne Mati dobra ji solzo, za hude dni blagoslovi telo.

Marija je po naših poljih šla, dekle je drugo v krsti srečala.

Nedolžne žrtve strle so telo . . .

Kako je njeni duši zdaj hudo!

PISMO ŠKOFA ROŽMANA

Naslednje pismo nam je poslal v objavo veleč. g. kanonik J. J. Oman iz Clevelanda, Ohio. Datirano je z dnem 13. oktobra 1945 in se glasi:

Prečastiti gospod kanonik!

Po dolgih letih, ki so nam prinesla premnogo bridkosti pa tudi mnogo tolažbe, se mi nudi priložnost, da Vam pošljem pozdrav in blagoslov. Upam, da bo pismo prišlo srečno v Vaše roke, naj ga angel varuh spremlja.

Razumem, da imajo Slovenci o nas duhovnikih v domovini slabo mnenje, češ, da smo v tej usodni uri stali proti svojemu ljudstvu na strani njegovih sovražnikov. Take vesti ste dobivali o nas, mi pa nismo imeli nobene možnosti sporočati vam resnične vesti. Po svoji vesti kot duhovnik in vse dni svojega življenja odločen in ponosen Slovenec, zavedajoč se svoje odgovornosti pred vsevednim Bogom, ki mi bo nekoč sodil, izjavljam:

Komunistična partija v Jugoslaviji je porabila željo, ki je živela v vseh naših srcih, osvoboditi se okupatorja in njegovega terorja, da bi izvedla politično in socialno revolucijo in prišla na oblast. V ta namen je organizirala osvobodilno fronto. Na podlagi enciklike Pija XI. "Divini Redemptoris" o brezbožnem komunizmu smo spoznali, da je to največja nevarnost, ki je kdaj grozila slovenskemu ljudstvu. Naša pastirska dolžnost je bila, da smo svarili pred to nevarnostjo in jo skušali preprečiti. Z vso gorečnostjo smo skušali poglobiti versko življenje ljudstva in moram reči, ne brez uspehov, hvala Bogu in Mariji Pomagaj! Da smo imeli prav, dokazuje

sedanje stanje v domovini, kjer vlada čisti in pravi komunizem, kar jasno spričujejo težke razmere, o katerih govori skupno pastirsko pismo jugoslovanskih škofov. Boga prosim, da bi tam v vaši veliki in svobodni domovini bili obvarovani pred zlom brezbožnega komunizma, ki ima sto krink, pod katerimi zna skrivati svoje zle namene in varati verne ljudi — tako pravi papež Pij XI. v imenovani encikliki.

Molimo drug za drugega! Pozdrav in blagoslov!

13. X. 1945

† Gregorij Rožman I. r.

PASTIRSKO PISMO LJUBLJANSKEGA ŠKOFA DR. ROŽMALA LETA 1943

O nevarnosti brezbožnega komunizma

(Konec)

KOMUNISTIČNO brezboštvo je borbeno. Ne zadovolji se s tem, da nekateri zametujejo vsako vero v Boga, drugi pa delajo in živijo po svoji veri, ampak z vsemi sredstvi razširja brezboštvo in se z vso silo bori zoper vero, najhujše zoper krščansko vero in katoliško Cerkev. Komunizem je začel borbo zoper vero z neukrotljivo silo do popolnega uničenja vsake vere v Boga. Mi verujemo božji besedi, da peklenska vrata ne bodo premagala Cerkve, da ostane Jezus po svoji obljubi pri nas do konca sveta, da bo končno zmagal Kristus nad vsemi brezbožnimi silami — pa vendar ne smemo nedelavni stati in čakati božje zmage, ko medtem morda v našem narodu komunizem uniči vero

v dušah ljudi, ki bi se potem pogubili. Prva dolžnost vsakega katoličana, ki še hoče ostati član Cerkve, je ta, da se odločno postavi zoper komunizem in ga na noben način v nobeni stvari ne podpira. Če je papež Pij XI. v okrožnici o obnovi novega reda zapisal: "Nihče ne more biti obenem dober katoličan in zares socialist," potem velja to še mnogo bolj za brezbožni komunizem in moramo postaviti čisto jasno in odločno načelo: Nihče ne more biti obenem katoličan in komunist. Ali katoličan, ali komunist, oboje hkratu ne more nihče biti! Brezboštvo in vera v Boga sta nezdržljiva, kakor ogenj in voda. Kdor je komunist, ni več kristjan. Kdor prostovoljno podpira komunizem in mu s tem pomaga doseči njegove brezbožne cilje, ta podpira borbeno brezboštvo in zato tudi smrtno greši, hujše kakor bi grešil s krivoverstvom in se je sam izločil iz živega krščanskega občestva vernikov v Cerkvi. Papež Pij XI. opozarja še na škodo, ki jo sodelovanje s komunizmom povzroča krščanski kulturi in pravi: "Prav v nobeni reči ne bo s komunizmom sodeloval, komur je mar krščanske kulture." Ta opomba papeževa je namenjena predvsem onim, katerih misel na greh ne bi oplašila, ker pač niso toliko vestni kristjani, pač pa bi radi ohranili krščansko kulturo, ki jo občudujejo in ljubijo. Za vestnega katoličana, ki po zapovedih božjih živi, je načelno vprašanje jasno odločeno, da nima več nobenega dvoma.

Pred to izbiro: katoličan ali komunist, je že marsikdo, ki hoče ostati katoličan in ohraniti vero v Boga, razočaran vzdihnil: "Ah, škoda, ko pa komunizem delovnemu ljudstvu toliko dobrega prinaša in pravo rešenje obeta,

Cerkev pa delovnemu ljudstvu ne privoščí zboljšanja težkega položaja." Gotovo ste take in podobne očitke že slišali. Kako neresnični in krivični so!

Že pred polstoletjem je papež Leon XIII. v svoji znameniti okrožnici o delavskem vprašanju eden prvih na osnovi naravne pameti in božjega razodetja pokazal rešilno pot za pravično in vsestransko zadovoljivo rešitev zamotanega socialnega vprašanja in dovolj jasno povedal, kaj ima storiti Cerkev, kaj država, kaj delodajalci in kaj delavci sami. Nekaj se je storilo, vse pa še ne. Zato je po četrdesetih letih papež Pij XI. izdal novo okrožnico, v kateri nadaljuje in spopolnjuje Leonov nauk o obnovi družabnega reda in njegovi usovršitvi po evangeljskih načelih. O vseh vprašanjih, ki tarejo delovno ljudstvo, je podal jasen nauk in pokazal, kako se morejo pravilno rešiti.

Prav tako se je zavzel za pravo preureditev družbe in še posebej za delovne stanove sedanji papež Pij XII. Na lanski božični večer je vsemu svetu izpovedal, da bi Cerkev zatajila sama sebe in bi prenehala biti mati, če bi bila gluha za bedo človeštva. Seveda Cerkev ne more sama neposredno in podrobno reševati vseh socialnih in gospodarskih vprašanj, ki jih bodo morale države rešiti, a Cerkev more in mora razlagati tista temeljna načela, ki brez njih rešitev ni mogoča, in varovati človeštvo tistih zmot in zmed, ki neizbežno tirajo narode in posameznike v pogubo. Pij XII. je glasno oznanil tista osnovna načela, ki morajo zavladati v človeški družbi, če naj se reši vesoljnega potopa. Obenem kliče papež na križarsko vojsko za novo boljšo družbo, za nov in boljši družabni red, za red pravice in

ljubezni. Če bi tisti, ki vladajo narodom, ne prezirali nauk in materinskih opominov Cerkve, bi socialne revolucije ne bile niti potrebne niti možne. Cerkev ne zadržuje in ne ovira rešitve delovnega ljudstva, ampak ga podpira in kaže pravo pot in resno opominja vse, ki so za to poklicani in sposobni, da njene nauke, sloneče na božji besedi, izvedejo in napravijo nov, boljši in pravičnejši družabni red.

Dolžnost katoličanov pa je, da študirajo socialna vprašanja v luči cerkvenega nauka in te nauke pod vodstvom avtoritete, od Boga ustanovljene v katoliški Cerkvi, kar moči širijo. To dolžnost hvalevredno spolnjujejo že mnoge organizacije in skupine pri nas; naj ne prenehajo, marveč še pomnožijo svojo vnemo, "da se bo v vseh družabnih krogih vedno bolj pospeševala socialna izobrazba in da se bodo socialni nauki Cerkve tudi med delavske sloje bolj in bolj širili," pravi papež Pij XI. Tako bodo ljudje spoznali, da za dvig in izboljšanje življenjskih razmer delovnega ljudstva ni treba komunizma, ki oropa človeka vere v Boga, mu zapre pot v zveličanje in ga tako pahne v večno nesrečo — to pa človeku, ki ima za Boga ustvarjeno in po njem hrepenečo dušo, poruši temelj tudi zemeljske sreče in zadovoljnosti. S tem pa smo že načeli vprašanje, kaj moramo katoličani storiti v borbi zoper brezbožni komunizem.

Prva naša dolžnost je, da ne smemo molčati o komunizmu, o njegovih zmotah in nevarnih ciljih. Papež zelo obsoja zaroto molka, ki mirno pusti, da komunizem skrivaj izpodkopava vero in krščansko kulturo. Molčati o komunizmu in njegovi nevarnosti, je greh zoper ljubezen do Boga in do bližnjega.

Zelo se motijo tisti, ki mislijo, da morajo iz ljubezni molčati. Tako krivo pojmovana ljubezen ni krščanska krepost, marveč slabost in greh.

Papež nas poziva, da moramo zoper komunizem govoriti, zavračati zmote in poučevati zaslepljene in tiste, ki so v nevarnosti, da se vdajo varljivim zmotam brezbožnega komunizma. Papež XI. v svoji okrožnici o brezbožnem komunizmu našteva, kaj in o čem moramo govoriti bodisi z živo besedo bodisi s tiskom: pojasnjevati socialni nauk Cerkve, odkrivati natančno in obširno nakane nasprotnikov, podajati proti njim orožje, ki se je drugod najbolj izkazalo (tam, kjer so si že pridobili izkušnje v zmagoviti borbi zoper komunizem) predlagati, kako bi bilo mogoče preprečiti slepivo agitacijo komunistov, ki so z njo premamili že mnogo ljudi tudi dobre vere. Tako papež. Za katoličana je to dovolj, o teh dolžnostih med katoličani ne more biti več dvomov. Posebno veže dolžnost govoriti in poučevati tiste, ki so kakor koli soudeležni pri učitelstvu Cerkve in ki so dolžni vzgajati mladino. Predvsem smo to duhovniki, ki smo od Boga postavljeni za učitelje božjih resnic, ki jih je Jezus izročil Cerkvi in ki imamo od papeža in škofov pooblastilo in poslanstvo za to. Moramo govoriti, četudi bi nas nekateri ne marali poslušati ali nas bi zaradi tega preganjali ali nam s smrtjo grozili. Svojo od Boga naloženo dolžnost moramo storiti, da ne bomo pred večnim Sodnikom odgovorni za to, če bi zaradi našega molka duše zapadle brezboštvu.

To dolžnost imajo starši in vsi drugi vzgojitelji, ki v šolah ali zavodih namesto staršev mladino uče in vzgajajo. Kako strašno odgovornost imajo, kako huda kazen jim preti, če po njihovi ma-

lomarnosti, napačni dobroti in obzirnosti ali v strahopetnem molku puste, da se njim izročeni gojenci pohujšujejo in z brezbožnimi idejami komunizma zapeljujejo. Gospod Jezus sam napoveduje najhujšo kazen, kdor pohujša katerega teh malih, ki vanj verujejo (Mt. 18, 6).

Nadalje papež poziva k delom krščanske ljubezni. Krščanska ljubezen ni popustljivost v načelih in resnicah, ampak na trdnem temelju resnice pomoč vsem ubogim in pomoči potrebnim, bodisi da so v telesni stiski, bodisi da tavajo v zmoti in so potrebni pouka in razjasnitve resnice. Koliko je ubogih, vsega imetja oropanih zdaj med nami, oropanih od tistih, ki so prišli nad nje s pretvezo, da jim dosedanje bedno stanje zboljšajo. Tu ima dejavna in junška kreпка krščanska ljubezen široko polje. Poprimite vsi, prav vsi, da pokazete to dejavno ljubezen, zajeto iz Jezusovega Srca, da bodo trpeči spoznali, da krščanstvo še ni izgubilo svoje moči. Zlasti opominjam premožnejše vernike, ki jim je bilo imetje še ohranjeno, da se v stiski sedanjosti zase in za svoje omejijo in živijo v večji skromnosti kot doslej, da bodo mogli bolj uspešno priskočiti na pomoč tistim svojim bližnjim, ki so ob vse in nimajo ne stanovanja, ne hrane, ne obleke.

Ljubezen do bližnjega pa ne ostane samo pri tem, da pomaga bližnjemu v telesni stiski, ampak gleda tudi na dušne nevarnosti, v katerih se bližnji nahaja. Zmote brezbožnega komunizma so zveličanju duš tako zelo nevarne kot dandanes malokaj drugega. Ljubezen do teh duš, ki so v nevarnosti, da se večno pogube, nas mora siliti, da se žrtvujemo in vse storimo, kar moremo, da z naravnimi in nadnaravnimi sredstvi iz-

trgamo te duše iz zmot in jih prepeljemo na pot zveličavne resnice.

V borbi zoper brezbožni komunizem, ki obeta razočaranemu delavcu socialno obnovo, moramo pa seči vse globlje. Pred tako zaželeno socialno obnovo mora po besedi Pija XI. namreč iti "obnova krščanskega duha, katerega je bedno zgubilo toliko ljudi, ki se ukvarjajo z gospodarstvom."

Brez te duhovne obnove "bodo vsi poskusi na šibki pesek." Te duhovne obnove komunizem ne daje, ampak še zadnje sledove vere ubija. V borbi zoper brezbožni komunizem je "poglaviti pomoček in podlaga za vse druge pomočke resnična obnova zasebnega in javnega življenja po evangeljskih načelih." Uvedli ste že sami, dragi verniki, potrebo take duhovne obnove in se je v tem pogledu že mnogo lepega in tolažilnega storilo in mesec za mesecem se več stori, saj mnoge duše kar hrepeno po tem, da bi jih kdo vodil v globlje spoznanje verskih resnic in v vedno popolnejše krščansko življenje. A še vedno je dovolj takih, ki so katoličani samo po imenu, kakor jih papež Pij XI. imenuje, ki se niso še nič potrudili, da bi si skušali pridobiti globoko notranje versko prepričanje in s tem prepričanjem spravili v sklad tudi svoje življenje.

K temu apostolskemu delu zoper brezbožni komunizem kliče papež za duhovniki "naše ljube sinove lajike, ki se bojujejo v vrstah Katoliške akcije." "Katoliška akcija, ki se bori, da bi Jezus Kristus gospodoval ne le v posameznikih, temveč tudi v družinah in državah, vrši prav v tem pravi socialni apostolat." Ob Katoliški akciji pa se morajo boriti zoper nevarnost brezbožnega komunizma vsa druga verska

združenja, kakor Marijine družbe, Tretji redovi in podobna, ki imajo namen, da vodijo svoje člane k popolnejšemu krščanskemu življenju in jih tako temeljitejše usposabljaajo za apostolsko delovanje. Od vseh teh pričakuje Bog in njegova Cerkev, da bodo tudi med našim narodom vodili resno in odločno borbo zoper to največjo nevarnost današnjega časa, navdahnjeni od tiste prave ljubezni, ki ljubi duše in ne pušči, da bi jih brezboštvo odtrgalo od Boga, in ki ljubi Boga in ne more trpeti, da bi brezbožniki Bogu jemali čiščenje, ki so mu ga vsi iljudje dolžni.

Toda s svetim očetom moram vas, dragi verniki, še opozoriti, da naša sveta borba za vero v Boga in za zveličanje vseh duš našega naroda ne bo mogla biti zmagovita brez posebne pomoči božje in priprošnje božje Matere Marije. Zato moramo svojo borbo podpirati z molitvijo v duhu pokore. Ko so apostoli nekda vprašali Gospoda, zakaj niso mogli iz obsedenega človeka izgnati hudega duha, jim je Gospod odgovoril: "Ta rod se ne izžene drugače ko z molitvijo in postom (Mt. 17, 20). Z molitvijo in pokoro morajo v tej borbi pomagati vsi brez izjeme, zlasti še nedolžni otroci in bolniki, ki za drugačno borbo s študijem, s poučevanjem in z deli ljubezni niso sposobni. Čeprav sem vas, dragi verniki, že večkrat pozival k molitvi v duhu pokore, vas zopet vabim in prosim, ne nehajte, ampak še podvojite svoje molitve v trdnem zaupanju, da Bog naših prošenj, ki mu jih po rokah Marije Pomagaj izročamo, ne bo zavrgel.

Ne smemo pa pozabljati moliti za spreobrnjenje vseh zaslepljenih svojih rojakov, ki so ali pravi brezbožni komunisti ali pa njihovi pomočniki ali pa

v nevarnosti, da postanejo pravi brezbožniki. Usoda njihovih neumrljivih duš nam je pri srcu, tudi njim želimo, da bi nekoč Boga gledale in uživale. Na nje naslavljam dobesedno očetovski opomin, ki ga jim je poslal papež Pij XI.: "Preden pa končamo to okrožnico, želimo nagovoriti še tiste sinove, ki so že bedno okuženi s komunizmom ali pa blizu tega, da se okužijo. Kakor pristrčno prosimo nje, naj poslušajo besede ljubečega očeta, tako pa tudi goreče prosimo Boga, naj jih razsvetli in odvrne s spolzke poti, ki vodi v žalostno pogubo, in da spoznajo in priznajo Jezusa Kristusa, edinega Odrešenika človeškega rodu: 'Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mogli v njem zveličati' (Apd. 4, 12)."

V borbi zoper brezbožni komunizem moramo biti vsi verni katoličani popolnoma edini in složni. Zato ponavljam resni opomin papeža Pija XI., ki ga je v svoji okrožnici o brezbožnem komunizmu naslovil na vse vernike in ki v sedanjih naših narodnih stiski vprav nam posebno velja: "Vse sinove Cerkve," tako pravi papež, "katerega koli stanu in naroda, katere koli skupine zopet in zopet nujno opominjamo, naj bodo, kar le moči, složni. Že večkrat so Naše srce z boleščjo napolnili prepiri med katoličani, ki nastanejo dostikrat iz praznih vzrokov, a imajo neredko žalostne posledice, ko se bore med seboj sinovi iste matere Cerkve. Tako dobe prevratni ljudje, ki jih sicer ni toliko, usodno priliko, da te prepire netijo in dosežejo to, česar si tako žele, da namreč katoličane druge proti drugim nahujskajo." Končno papež opozarja na veliko odgovornost, ki jo imamo, da vzdržujemo med seboj edinost in enotnost mišljenja in ravnanja, in kar preteče pravi:

“Tisti, ki netijo prepire med katoličani, si nalagajo strašno odgovornost pred Bogom in Cerkvijo.” Ne pustimo torej, da bi komunisti med nas katoličane vnesli neslogo in prepir, kar bi koristilo njihovim brezbožnim ciljem.

Predragi verniki! V kratkih orisih sem vam opisal nevarnost brezbožnega komunizma in vašo krščansko dolžnost, boriti se z vso odločnostjo in doslednostjo zoper to nevarnost, ki grozi vašim dušam in tudi vašemu zemeljskemu življenju. Govoril sem samo z verskega stališča, nisem se spuščal v politična in gospodarska vprašanja. Kot verni katoličani, ki verujemo v Boga, v večnost in se zavedamo odgovornosti pred večnim Sodnikom, moramo načelno in brezpo- gojno obsojati komunizem in storiti v ponižnem zaupanju v božjo pomoč vse, kar moremo, da odklonimo od svojega ljubljene- ga naroda nesrečo brezbožne- ga komunizma in od tega malega kota Evrope, kjer prebivamo, nevarnost bolj- ševizma, ki bi uničil krščansko kulturo. Bog nam pomagaj po Mariji, naši Ma- teri in Kraljici. Amen.

V Ljubljani, na god sv. apostola An- dreja, dne 30. novembra 1943.

† **Gregorij**, škof.

MLADINA V BOLJŠEVIŠKEM RAJU

RUSKI pisatelj Ivan Solonjevič (naj- brž psevdonim) je napisal knjigo “Beg iz komunističnega raja”. Po po- klicu inženir je zaradi dvakratnega be- ga dobil deset let ječe, ki naj jo prebije v taboru kot težak. Zaradi svojih zmož- nosti pa je od tabornega načelnika do- bil nalogo, da priredi spartakijado

(športni nastop) za vse tabore severno od Ladoškega jezera (severno od Petro- grada, zdaj Leningrada). Kot vodja vseh priprav mnogo potuje, da nabere primernih fantov, ki bi jih izvežbal za nastop. Tako se pelje tudi v “drugo Boljševo”, ki je drugi koncentracijski tabor za internirano mladino, tako zva- ne brezprizornike. Vozi se po Belo- morskem kanalu, ki je pri njem ob pri- silnem delu izgubilo življenje do 200.- 000 ljudi (sovjetski uradi sami jih pri- znavajo nad 100.000) zaradi mraza, blata, lakote in mrzlice, sajse vleče sko- zi nezdravo tundro. Kanal je zdaj za- puščen, brez prometa in že razpada. Ustvarila ga je volja Staljinova, ne po- treba. Spomenik naj bo njegove mo- gočne vlade, kaj mu mar, če sto tisoči izgube življenje!

Satanov grič

Vzporedno z Belomorskim kanalom, tri sto metrov vzhodno od njega, se vle- če nizek kamnat grič iz križem razme- tanega kremenja in ostrih kosov granita. Vse to pa napol zasipa pesek, tako da je podobno orjaški tlakovani cesti, ki so jo porušile eksplozije ali potresi.

Če gledaš proti severu, se na levi stra- ni griča vleče plitvo blato, ki so čezenj proti pristanišču položene deske. Na drugi strani kanala pa spet blato in gozd. Na vzhodni strani griča leži eno vrsto (dober kilometer) široko šotišče, ki se po njem pode hladne karelske me- gle, kakor da bi se prikazovale duše tod pomrlih čet delavske armade.

Na vrhu griča čepi nekaj desetak za- nikrnih suhih borov, ki so se s korenina- mi krčevito oklenili kamnov in peska. Zada- j za njimi pa ugledaš do dvajset barak, na hitrico zbitih iz hlodov. Varno in skrbno jih ščiti gosta ograja iz bode-

če žice. To je "drugo Boljševo, prva deška delavska kolonija".

Dež pada brez prestopa. Noge mi polzijo po mokrem kamenju in vsak čas mi lahko spodrsne, da si na ostrih škrbinah granita razbijem kosti. Stopal sem zelo oprezno, da si ohranim ravnotežje, hkrati pa razmišljal, kateremu idiotu je vendar padlo v glavo, da v tole strašno šotno jamo postavi deško kolonijo — štiri tisoč fantov od desetega do sedemnajstega leta.

Dež pada, veter tuli in zavija okoli barak. Bori šumijo in stokajo. Nizko in hladno nebo se jim je uleglo na vrhove kakor kapa. Zebe me celo skozi usnjati suknjič in vendar je zdaj konec junija. Kolonija ima po dvorišču z debelim peskom posute steze, vse ostalo je tlakovano z granitnimi ploščami, mokrimi od dežja in spolzkimi.

"Likvidacija brezprizornišva" se mi prikazuje v čisto novi luči. Da, tukaj jih bodo prav gotovo in kaj lahko likvidirali (s sveta spravili).

"In za grobni moj griček
svet nikoli ne zve."

Da, res! Nikoli ne bo zvedel.

Slika iz kolonije

Vest mi govori, naj iz tega smrdljivega, s peklenskim kamenjem potlakovanega, okuženega brloga ne odidem prej, dokler vsaj nekaj ne ukrenem, da iz njega rešim štiri tisoče živih zakopanih otrok. Saj so res otroci, Bog jih očuvaj! Res so tatje, o čemer sem se že prvo uro še in še prepričal, pa saj sem to že davno vedel. Res so alkoholiki, sleparji, kandidatje za poklicne zločince, a vendar še otroci. Ali so sami krivi, da jim je revolucija pobila očete, jim z gladom

umorila matere, nje same pa končno vrgla na ulico, kjer jim ni preostajalo drugega, da ali od lakote pomro, kakor so pomrli milijoni njihovih bratov in sester, ali pa se prežive s krajo. Ali so ti otroci krivi, da boljševiška stranka izvaja kolektivizacijo vasi, da je izjavila: brezprizornišvo je likvidirano, da so jih čez sedemnajst let, odkar obstoji komunistični raj, sklenili zavleči izpred oči nekam daleč proč in so jih tudi res zavlekli? Odvedli so jih semkaj na Satanov grič, v polarno šotišče, v skorbut (gniloba zobnih dlesen) in jetiko.

Pomislil sem še na neskončne polarne noči nad temi barakami, ograjenimi z bodečo žico — in sem se zgrozil. Da, tukaj likvidirajo brezprizornike prav korenito. Semkaj ne bodo pripeljali mištra Bernarda Shawa na obisk, tudi Andrea Gida ne.

Oprezno korakam po spolzkem kamenju. Dež je prenehal. Po jamah med kamenjem sedijo skupinice otrok. Prav kakor pri Indijancih, kadar kadijo miravno pipo, gre od otroka do otroka za kozjo nožico debela cigara. Kruha je v koloniji malo, zato pa toliko več cigar. Drugi se zabavajo z igrami, ki jih ne poznam. Pozneje sem izvedel, da se igrajo "delitev kruha in porcij".

Bosi so, še dosti dobro oblečeni in več ali manj umiti. Doslej sem bil vajen gledati obraze brezprizornikov zamazane z vsakovrstnim blatom in sajami. Zato so me ti umiti obrazi strašno odbijali, saj se na njih zrcali vsa pokvarjenost in trohnoba mestnega dna. Vso raznolikost spolnih protinaravnih grehov in prezgodnje zrelosti je prej vsaj skorja blata pokrivala, tu pa silijo vate z grozno jasnostjo.

Otrokom je nekdo že povedal, da je

prišel športni inštruktor, zdaj pa priteko k meni, nekateri da se mi prikupijo s smehljajem, drugi pa z drzno nevsiljivostjo in okrutnostjo. Vse križem me izprašujejo. Hripavi, vendar otroški glasovi. Lepljive in urne deške roke z nedosegljivo spretnostjo prebrskajo vse moje žepe in še preden se zavem, mi izgine iz žepov vse: tobak, papirji, robec ...

Četa samoobrane (posebne deške straže) in dva "vzgojitelja" vlečejo čez dvorišče krepko zvezanega "pacana" (vodnika deške čete). Pacan se dere, ne kakor da ga hočejo dejati iz kože, ampak kakor da ga že sekajo na kosce. Fantje na dvorišču se za prizor še ne zmenijo ne. Vsakdanja povest. Pacana vlečejo v kazenski zapor.

Stopil sem v "štab". To je velika baraka iz hlodov. Polna je otrok. Nekateri se grejejo pri peči, vlečejo kozjo nožico tobaka, drugi leno obirajo uši, kričijo in razgrajajo. Psovke in prostaške besede se razlegajo kakor za stavo.

Za mizo sedi odrasel človek. Vodi preiskavo. Rad bi dobil krivce, ki so izdelali igralne karte. Corpus delicti leži na mizi. Iz beležnice iztrgani listi, ki so otroci nanje narisali po vzorcu kart, Deset fantov je osumljenih. Preklinjajo se med seboj in prisegajo, da so nedolžni; straži jih samoobrana. Neznosno se derejo. Dobil sem od uradnika nakaznico za večerjo v kantini svobodno najetih delavcev in odšel ven. Otroci pa kar tišče vame, me pehajo sem in tja ter mi preiskujejo žepe — že davno prazne.

Brezprizorniški delavniki

Nadzornik pokliče dva fanta.

"Alo potepa, stepita tovarišu inštruk-

torju slamnico in prinesita iz skladišča odejo! Hitro!"

"Kum, ali nama boš za to dal tobaka?"

"Bom, bom. Hajdi, potepa, hitro!"

"Potepa" zgineta. Skakljaje stečeta bosa po kamenju.

"Ti fantje so moji kultaktivni (kulturni aktivni). Vsaj knjig mi ne krađejo."

"Čemu pa bi jim bile?"

"Ha, čemu? Da si svaljkajo tobak, delajo karte, ponarejajo listine. Golažen zna iz papirja še denar delati, ne samo karte." Kar nekam ponosno mi nadzornik to pripoveduje.

"Kaj mislite, koliko odstotkov teh otrok, ki prihajajo semkaj, ostane živih?"

"No, točno vam ne bi mogel povedati. Morda kakih dvajset odstotkov."

Jaz pa še tej številki nisem verjel.

"Potepa" sta prinesla vrečo, napolnjeno s slamo, in čakala nagrade. Vzajem zavojček tobaka in jima ga hočem nasuti v podstavljeni papir, ko list nenadoma pograbi nadzornik:

"Kaj pa je spet to?"

"Učitelj, pri moji duši, da midva tega nisva naredila! Papir sva našla."

Nadzornik razprostre papir. Bil je list, ki so ga bili iztrgali iz neke knjige. "Seveda, saj se mi je zdelo," vzdihne nadzornik. "To je list iz velike izdaje Ljeningovih del. Otroci, ali vas ni prav nič sram?"

Nadzornik začne otroka na dolgo poučevati. Ta pa sta se kaj hitro znašla. Prvi je zardel in poslušal opomine, drugi pa je ta čas za njegovim hrbtom svaljkal kozjo nožico iz drugega lista. Nadzornik brezupno zamahne z roko in "kultaktiv" odide.

Spravim se na slamnico pri oknu velike, povsem prazne sobe. Skoz okno se

vidi razsežno blato pod gričem, nad njim pa dolgi oblaki megle, za blatom svinčeno sivi trak kanala, še naprej pa — gozd, gozd, sam gozd. Bela polarna noč obseva vso neveselo okolico z mrko, otožno svetlobo. Vse svoje stvari stlačim pod slamnjačo — tako mi je nasvetoval nadzornik, ker bi mi sicer utegnili vse odnesti — se uležem in vzamem v roke knjigo.

Pa nočna tišina ne traja dolgo. V baraki nekje se oglasi silen krik, nato psovke, potem pa vse utihne, kakor da so nekomu s cunjo zamašili usta. Nato tam nekje onstran kanala prasne šest strellov. Najbrž strelja kanalska straža za kakim beguncem. Spet tišina. Nato spet streljanje, to pot čisto blizu. Potem strašen smrtni krik in pokanje pušk.

* * *

Sončno jutro omiljuje strašno brezupnost tega v močvarah tonečega kamnatega griča, otožnost sivih barak, bledest in izmozganost lačnih otroških obrazov.

Za vodnika so mi dali kakih pet in trideset let starega moža s čudnim imenom Čenikal, drobnega, suhega, gibčnega in žilavega človeka volčjih kretenj — enega prvih vzgojiteljev kolonije. Nekoč je bil poveljnik v rdeči armadi. Potem je služil pri GPU, dokler ni prišel semkaj, da odsedi polletno kazen, ker je "prekoračil oblast", kakor mi je sam povedal. Zdaj je načelnik samoobrane.

"Samoobrano" sestavlja kakih tri sto fantov, ki so jih posebej odbrali in izvežbali za krajevno policijo, ali bolje povedano, za krajevni GPU. Ti fantje stanujejo v boljši baraki, dobivajo boljšo hrano ter nosijo na rokavih in prsih prišite rdeče zvezde. Bavijo se z vohunstvom, preiskavami, aretacijami in

sploh pomagajo taborni straži (vohru). Vsi drugi otroci jih besno sovražijo. Zato hodijo samoobranci po taboru samo v skupinah. Če pa kateri le za hip kje zaostane ali se kam oddalji, mu že s kamenjem razbijejo glavo ali pa z nožem razparajo trebuh. Pred štirinajstimi dnevi je izginil eden teh Čenikalovih vojakov, pa so ga kmalu našli — obešenega. Morilcev niso odkrili. Na tak ali podoben način izgubi Čenikalova vojska vsak mesec pet do šest ljudi.

Ogledala sva si barake. Povsod stiska, nesnaga, blato in uši. Kolonija je bila določena za dva tisoča, zdaj jih je več kot štiri tisoč. GPU iz Leningrada kar naprej pošilja nova "ojačenja". Za danes pričakujemo skupino 250 jetnikov. Čenikala skrbi, kam jih bo spravil pod streho. Police v barakah so že zdaj v dve nadstropji. Morali bodo zbiti še tretje, a potem v baraki sploh ne bo mogoče več dihati.

Nadzornik mi je prav povedal: otroci nimajo pod milim Bogom nobenega dela. Po cele dneve kvartajo in se zabavajo s svojimi hazardnimi igrami. Ker pa razen "porcij" nimajo ničesar, kar bi zastavljali, igrajo na kredit bodočih porcij. Ko pa tako zaigrajo porcije za teden, tri, se skušajo rešiti z begom, ker ne bodo imeli kaj jesti, saj v skladišču razen teh porcij ne dobe ničesar.

Kam naj beže?

Bežijo na vse mogoče načine, v vse mogoče smeri. Nekateri preplavajo kanal in se priplazijo do murmanske železniške proge. Tam jih zgrabi železniški vohr (straža). No, kaj prida jih ne zasači, še polovice ne. Druga polovica uide na jug ali pa potone v blatu. O njihovi usodi Čenikal ne ve ničesar povedati. Konec zime je neka skupina, ka-

ka tridesetorica fantov, poskušala pro-dreti na jug in na led Oneškega jezera. Toda burja je odtrgala led z begunci in jih več ko teden dni gnala po jezeru, dokler ni ledena plošča utonila. Osem fantov je utonilo, enega so tovariši pojedli, ostale so rešili ribiči.

Čenikal nosi s seboj vedno vrečico sode, ker skoraj vse otroke muči ali zga-ga ali želodčni katar. Želodci brezpri-zornikov so že videli in okušali vse, kar se da pojesti, taborne hrane le ne pre-nesejo. Soda ima tako rekoč vlogo pospešene vzgoje. Otroci, ki se dobro vedejo, dobijo sodo, vsi drugi nič. Sploh pa je sode prav tako malo, kakor dobrega vedenja. Otroci se vrste okoli Čenikala, kremžijo obraze, se grabijo za želodce in cvilijo. Za najinima hrbtoma zvenijo vse lestvice glasov, ki z njimi Čenikal "opevajo" mater tisti, ki sode niso dobili — tega so se vsi že dobro naučili.

Čenikal njegovega življenja prav zares ne moreš zavidati. Z ene strani mu grozi z neizvedljivimi ukrepi taborni načelnik, z druge moč brezprizornikov, miru pa nima ne ponoči ne podnevi. Po barakah se vrše pravi pretepi ali nesmiselni histerični upor, tako da morajo marsikoga ustreliti. Vse to mi je Čenikal sam zaupno povedal. Posebna huda je zanj bila doba v zgodnji pomladi, ko je v enem mesecu za skorbutom pomrlo sedem sto otrok, drugi pa so "se vzpeli na steno (obesili) — ker morajo tako ali tako kmalu umreti." H. A.

SV. ROŽNI VENEC

Tretja skrivnost žalostnega dela rožnega venca:

Ki je za nas s trnjem kronan bil.

Jezus sedi na kamnu, kamor so ga porinili rablji po bičanju. Kakšen pogled! Jezus težko diha . . . Srce mu bije z vso silo . . . Rane ga žgo . . . bolečina vrta po vsem telesu . . . Kako je slab vsled izgube krvi . . . Oči je zaprl, da si malo počije . . . O, ko bi ga vsaj zdaj pustili pri miru! Druge zločince so po bičanju vsaj na slamo vrgli, kjer so lahko v miru umrli — mnoog jih je namreč po bičanju odromalo v boljšo deželo . . . Jezus pa še tega olajšanja nima... Glej, že gredo zopet k njemu, pa jih ne sili ljubezen ampak vojaška razposajenost. Šalo hočejo imeti . . . z Jezusom... Ne vedo, kaj početi s časom, ki ga imajo na preostajanje.

Zdaj ga obstopijo. "Kako se imaš, kralj Judov? Pozdravljen!" in eden barab pljune Jezusu v obraz . . . Odrešenik ga milo pogleda. Vojaki se krohočejo. Drugi poklekne: "Pozdravljeno, njih veličastvo!" in ga udari s pestjo v obraz. Jezusa boli udarec in samo potrplježiv in otožen pogled je odgovor na vojakovo hudobijo. Zdaj še drugi vojaki dobijo korajžo! Vsako novo žalitev spremlja surov krohot . . .

"Je prestol dovolj mehak?" sprašuje eden. Nekdo se domisli: Kralj mora imeti kraljevski plašč . . . Eeden vojakov teče v kot in pobere star vojaški plašč.

"Dovoli, veličanstvo, da ti pomagamo obleči kraljevsko odelo!" Surovo mu potegnejo obleko z života . . . Vse rane se odpro . . . Obleka se je bila prilepila na telo . . . Ogrnjenega v umazan,

strgan plašč, ga zopet porinejo na kamen. Zasramovanje, zaničevanje, pljuvanje, tepenje, surove šale slede ena drugi. A Jezus je potrpežljivost sama. Nekateri vojake že kar jezi, da ga ne morejo spraviti iz ravnotežja. Bolj ko ga mučijo, bolj je potrpežljiv. Žele, da bi klel, divjal kot drugi zločinci. Da bi jim pretil . . . Nič takega . . . Odrešenik trpi in molči . . . Vidiš, duša moja, Jezusov zgled? Kako pa ti prenašaš zaničevanje, opravljanje, obsojanje. Tudi tebe boli? Seveda boli . . . V tem že misliš, da posnemaš Jezusa . . . A Jezus tudi molči . . . Kaj pa ti? Še male krivice ne moreš prenesti . . . Kako se opravičuješ, poteguješ za svojo ubogo čast. . . Kako sovraštvo v mislih . . . kaki črni sklepi maščevanja . . . Morda pa še celo zaslužiš, da te zadene sramota . . . potem pa res ni druge poti kot poti k zasramovanemu Jezusu, da se pri njem naučiš zadostovati za svoje grehe, odpustiti in pozabiti krivico in moliti za tiste, ki ti najbolj grene življenje. Pa Jezus je že od vekomaj videl tvojo slabost, zato ga lahko gledaš sedaj in se pri njem učiš odpuščanja . . . Če zdajle pogledaš nazaj v svojo preteklost, moja duša, kaj ti pravi vest? Zdaj je čas, da popraviš to in ono — saj veš, kaj . . .

Vojaki gledajo Jezusa. Kralj ni popoln . . . Eden si domisli: Krone nima! Pa kje jo dobiti? Spletimo mu jo iz slame, predlaga eden. Drugi meni, da bi lahko spletli eno iz vrvi. Tretji ugovarja, da krona, ki je kralj ne čuti, ni vredna sedeti na tako imenitni glavi. Nekdo vzklikne: Ha! Jaz mu preskrbim krono, kot je ni nosil še noben kralj. Vojak teče z dvorišča. Zunaj pri zidu trdnjave Antonije raste trnje. Z mečem odseka nekaj vejic in jih varno prinese v

dvorano. O, sebe zna varovati vojak, da ga noben trn ne piči — a Jezus pa naj le čuti ostrost trnja?

In spletli so krono iz trnja . . . Kako Jezus vztrepeče v duši, ko zagleda novo mučilno orodje, ki ga je izumila človeška hudobija po navdihu satana! In mu jo položijo na glavo! Da bi ne zdrsnila doli in da bi jo Jezus čutil, bijejo po kroni s palico. Globoko se zarijejo bodeči trni v glavo. Prodrejo meso, celo kost na nekaterih mestih in se dotaknejo možgan. Kakšno trpljenje! A Jezus trpi in — molči! Vojaki poklekujajo predenj: Zdrav, kralj judovski! Zavežejo mu oči in ga bijejo po kroni, po obrazu: Prerokuj nam, kdo te je udaril? Še žezla mu manjka . . . Hitro mu nekdo porine trst v roko: Sprejmi znak kraljevskega dostojanstva, veličastvo! In Jezus drži trst v roki. Prizor kronanja je gotov . . . Kako veselje med vojaki! "Špas" se jim je imenitno posrečil. Kadar kateri pogleda proti Jezusu, mora izbruhniti v smeh. Satan gotovo pleše v peklu od radosti, da je mogel svojemu Nasprotniku tako zagosti. . . Kako je zadovoljen s svojimi pomagači, ki so tako radi ubogali njegove navdihe . . .

Kje je sedaj tvoje mesto, moja duša, ki sočustvuješ z Jezusom? Pri nogah s trnjem kronanega Odrešenika. Jezus te pričakuje . . . Saj dobro veš, mar ne, zakaj Jezus trpi sedaj? Za grehe, ki se rodijo v možganih . . . Za grehe v mislih . . . Če bi ne bilo grehov v mislih, bi ne bilo grešnih besed, grešnih dejanj. . . Izvor greha je v notranjosti . . . zato Jezus potrpežljivo nosi trnjevo krono Da more meni odpustiti grehe napuha, obsojanj, jeze, škodoželjnosti, maščevalne misli, pusti, da mu bodeče trnje povzroča neznosne bolečine . . . In ni lju-

beče duše, ki bi mu snela krono in mu olajšala trpljenje. Ves čas, do svojega pokopa, jo bi moral nositi. Šele, ko bo ležal mrtev v Materinem naročju, mu jo bo Marija nežno, ljubeče snela . . . In vsak trn, ki ga bo izdrla, se bo zabol del v materno srce . . . a On bo takrat že rešen trpljenja. . .

Kaj boš sklenila, moja duša? Da boš bolj pazila na svoje misli? Da se boš čuvala grehov, ki povzročajo toliko trpljenja Kronanemu? Da bo izdrla nekaj bodečih trnov iz njegovih ran? Stori to, moja duša. Kako boš s tem blagim dejanjem olajšala Jezusu bolečino . . . Kako boš potolažila njegovo Mater Marijo! Hvaležen pogled Sina in Matere bo tvoje bogato plačilo . . .

Šolska sestra.

OB SPOMENIKU PADLIM

Jože Dular

V megleni dan odseva marmor bel.
Na njem vklesana v dolgi, črni vrsti
molče imena teh, ki v tuji prsti
so našli zadnji dom za svoj pepel.

Tu oče, sin in zet in svak in brat.
Čemu življenja vi ste darovali,
ko ste s krvjo bodočnost nam pisali,
da lepše kakor vam bo nam enkrat?

Čemu, ko zopet v svet bobne topovi,
ko novi se odpirajo grobovi,
ker človek je postal človeku volk?

Mar res ni vaša kri, za vse prelita,
bila dovolj za nov svet plodovita? —
Kako nekoč težak ljudi bo dolg!

POSTANITE DUHOVNI OČETJE IN MATERE!

DOVOLITE, dragi ameriški rojaki, da se Vam spet enkrat oglasim. O sebi Vam ne bom govoril. Hvala Bogu, za silo izhajam. Imam pa na rokah poročilo Vašega dobrega znanca, Rev. Baznika iz Clevelanda, ki je vojni kaplan blizu Gorice. Imam še od drugod poročila o tej stvari, pa sem omenil samo to pričo, namreč Fr. Baznika, ker mislim, da bo ta najbolj držala. Njegovemu pričanju boste najbolj verjeli.

Father Baznik poroča takole:

V starem benediktinskem samostanu v Praglia, blizu Padove v Italiji, kjer je nekdanj živel sveti Anton Padovanski, bivajo bogoslovci iz bivšega ljubljanskega semenišča, ki so se letos meseca maja morali umakniti iz domovine. Bogoslovcev je 42, profesorjev 8, drugih oseb pa 6 za razno pomoč. Sveta Stolica je prestavila ljubljansko semenišče za enkrat v Praglia in tam morajo zdaj bogoslovci in profesorji nadaljevati svoje delo. Sveta Stolica semenišče tudi z denarjem podpira, toda ta podpora ni zadostna, ker je draginja v Italiji vsak dan večja. Kljub največji gospodarnosti in varčnosti ne morejo shajati, čeprav porabijo za posameznega bogoslovca le 80 lir na dan, torej še en dolar ne. Obleke, knjig in drugega si ne morejo nabaviti. Tudi se je bati, da bo podpora Svete Stolice počasi odpovedala, ker imajo Sveti Oče od vseh strani toliko prosilcev, da ne morejo vsemu kaj. Voditelji bogoslovja se boje, da bi sami od sebe apelirali na ameriške Slovence, ker jih tam ne poznajo in bi jim morebiti ne verjeli . . .

Tako poroča Father Baznik, ki je bil

sam v Praglia in si vse ogledal. Ameriški rojaki in rojakinje, Fathra Baznika poznate, mene, podpisanega, se pa tudi še spominjate. Upam, da bosta taki dve priči zadostovali.

Zdaj se jaz obračam na Vas z mislijo, da bi se našlo med Vami 42 dobrih duš, ki bi vsaka po enega bogoslovca v Praglia sprejela za svojega **duhovnega sina**. In zraven se obračam na ameriške duhovne sobrate, da bi se med njimi našlo 8 dobrih duš, ki bi **adoptirale vsaka po enega izmed onih 8 profesorjev**. Kajti profesorji so ravno tako zapuščeni, plače seveda nimajo in živijo v najtežjih razmerah.

Nihče ne ve, kako dolgo bo trajalo to izgnanstvo v Praglia. Vemo pa, da je treba na bodočnost misliti in da slovensko verno ljudstvo ne sme priti v položaj, da bi nekoč zopet lahko svobodno častilo Boga, toda ne bi imelo duhovnikov, ki bi za njihove duše skrbeli.

Koliko bi pa bilo treba "špendati" za tako posinovljenje? Po mojih mislih in računih bi bilo kar zadostno, če rečem: **Deset dolarjev na mesec**. To bi se tam veliko poznalo in slovensko seme nišče, ki ga zdaj v domovini ni več, bi bilo rešeno. Verjetno pa je, da se bodo vsako leto oglašali še novi bogoslovci izmed dijakov, ki so v velikem številu v begunstvu.

Po mojih mislih pa ne bi trajalo **posinovljenje** samo tako dolgo, da bi končali bogoslovci svoje študije in postali novomašniki. Kjerkoli bodo, zlasti če se vrnejo v domovino, boste ostali še nadalje njihovi duhovni očetje in matere. Če ne bodo potrebovali finančne podpore, boste pa ostali z njimi v duhovnih stikih in boste drug za drugega molili ter žrtvovali.

Kako naj se pa ta misel izpelje?

1.) Tisti, ki ste na tako velikodušno reč pripravljeni, sporočite svojo dobro voljo na naslov: **REV. JOHN K. FERLIN, Box 608, Lemont, Illinois**. Ta gospod Vam je dobro znan in je pripravljen, da bo prevzel posredovanje. Vi sami veste, da se bliža svojemu zlatemu mašniškemu jubileju, pa je še ves čvrst in mlad, tako se mi poroča. Najbolje je, da takoj priložite tudi svoj dar, čeprav samo za en mesec.

2.) Father John bo dajal nabrane darove **LIGI KATOLIŠKIH SLOVENCEV**, o kateri se mi poroča, da je začela z zelo hvalevrednim delom in ima tudi dosti lepe uspehe. Prisrčna hvala vsem, ki ste že kaj darovali. LIGA bo skrbela za to, da bo nabrani denar prišel v roke bogoslovnemu vodstvu v Praglia pri Padovi.

Iz Praglia bodo na naslov Fr. Johna poslali imena in popis vseh bogoslovcev, da boste vedeli, odkod je kdo doma in koliko mu še manjka do oltarja. Fr. John bo vse objavil v eni naslednjih števil Ave Maria in potem si boste lahko izbrali vsak svojega za **posinovljenje**. Fr. John bo posredoval, da bo dotični zvedel za Vas in Vam osebno pisal. Ali boste pa Vi prej pisali in se kar naravnost z njim pomenili za posinovljenje. To se torej pravi, da bo Fr. John samo tako dolgo posredoval in dopisoval z Vami in bogoslovci, dokler se ne uredijo osebni stiki med Vami. Potem se bo samo od sebe videlo, kako dolgo bo šla stvar naprej. Kako lahko boste nekoč umrli, ko boste vedeli, da imate nekoga, ki se Vas bo do zadnjega dne spominjal pri sveti maši kot svojega duhovnega očeta ali matere, ali pa obojega skupaj. Če namreč hočeta kje med Vami mož in žena skupaj vzeti katera od teh bogoslovcev za duhovne-

ga sina, toliko bolje. Že samo to bo zelo zanimivo, ko Vam bo dotični pisal in vedel veliko povedati iz svojih težkih doživljanj zadnjih let.

Kar sem rekel o bogoslovcih, to velja tudi za profesorje, za katere se obračam na gg. duhovnike, da bi se oglasili zanje in sprejeli posamezne za najožje **duhovne prijatelje**.

Pišite torej, prosim Vas, na Rev. Johna Ferlina in se ž njim o vsem pomenite. Kdor bo hotel, da njegovo ime ostane tajno, se bo to seveda lahko zgodilo. Saj res ni treba pred svetom dosti razglašati svojih dobrih del. Toliko bolj trdno bodo zapisana za Vas v knjigi življenja.

Jaz sam se ne mislim več ukvarjati s to zadevo, ker tudi dosti ne utegnem. Zelo zelo me bo pa veselilo, če bom zvedel, da moja prošnja ni padla na skalo. Sem pa tudi skoraj prepričan, da ne bo. Zato že naprej prelepa hvala in zraven tega Vam voščim tudi veliko duhovnega veselja pri Vaših tako potrebnih dobrih delih! — Vdani Vam P. Hugo v Rimu.

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV

Na drugem mestu v pričujoči številki tega lista najdete dopis P. Hugona iz Rima, ki vas gotovo zanima. Jaz kot tajnik LIGE katoliških Slovencev ne morem reči nič drugega kot lepa hvala P. Hugonu za izvrstno misel! Bog daj, da bi se hitro našlo zadostno število duhovnih očetov in mater za zapuščene boogslovce v tujini. Tudi se mi zdi, da P. Johnu, našemu čebelarju, zlepa ne boste tako ustregli za njegovo zlato mašo, kakor če bo mogel do takrat reči: Vsi slovenski bogoslovci so preskrbljeni!

Kdo se bo prvi oglasil?

LIGINA denarna zbirka je prav lepo tekla prve tri mesece, zdaj je nekoliko zastala. To je sicer razumljivo, vendar ne sme tako stati. Saj veste, da s par tisočaki — bilo jih je pet — ki jih je Liga poslala beguncem, še ni veliko pomagano. To LIGA smatra samo za prvi dar, nikakor ne zadnji. Vsega sproti pa tudi ne sme odati iz svoje blagajne. Jaz mislim, da bi moralo kakih pet tisočakov biti vedno na roki. In zdaj jih ni dosti več kot pet. Torej hitite s svojimi nadaljnjimi prispevki, da bo kmalu spet dovolj skupaj za drugo pošiljatev.

Okoli Božiča mislite poleg drugega tudi na naše brate in sestre v brezdomstvu. Kako žalostno bodo oni pričakovali Božiča in kako veselo mi! Odtrgajmo nekoliko od svojega veselja in ga privoščimo onim, ki so morda radi svojega trpljenja bolj vredni, da bi imeli vesel Božič tudi na zunaj, kot smo vredni mi, ki se nam, hvala Bogu, kar dobro godi. Prosimo prav lepo: Mislite ob tem času na begunce in prispevajte v blagajno LIGE!

Gotovo ste čitali drugod, da sem prosil tudi za zbiranje OBLEKE, PERILA, OBUVALA in tako dalje. Zdaj LIGA že pošilja take reči NARAVNOST za begunce v Italiji. Od tam bi mogli tudi onim v Avstrijo kaj dostaviti, če bile imeli dovolj na rok. Morebiti se boste res odzvali v taki meri, da bo mogoče tudi na to misliti. Saj dobivajo vsaj nekoliko tudi od drugih strani, ali noben dar ni tako dobro sprejet in tako dobrodošel, kakor če pride od rojakov, ki imajo srce za svoje. Kdor od vas nima kakega svojega, ali v starem kraju ali v begunstvu, da bi mu sam poslal, dajte, pošiljajte na naslov:

Rev. M. J. Butala
416 No. Chicago Street,
Joliet, Illinois.

Za zbiranje obleke se je zdaj drugim nasebinam, ki sem jih imenoval v objavah v dnevnem časopisju, pridružila tudi župnija sv. Jurija v So. Chicagi. Ker šele zbirajo, ne morem še povedati o uspehu, pa bo gotovo lep. V Jolietu se je zavzela za

nadaljnje zbiranje Mrs. Klara Bučar, ki ima lepe uspehe. Pravi, da bo nadaljevala, dokler se bo kaj našlo. Pojdite ji na roko, čeprav ste že na razne strani veliko dali, in Bog vam plačaj njej in vsem!

V Clevelandu so seveda že zelo veliko nabrali in odposlali na katoliški War Relief za Slovence, pa so še vedno na delu, da bodo tudi naravnost imeli kaj poslati, ko je zdaj paketna pošta v Italijo v večji meri odprta. Kdor v Clevelandu ali v bližini Clevelanda — sploh bolj na vzhodu — lahko kaj pogreši, naj bo tako dober, da odda ali pošlje na naslov:

Rev. Francis Baraga
6019 Glass Ave.
Cleveland 3, Ohio.

Upam, da bom v nadaljnjih objavah lahko imenoval še več naselbin, od katerih bo te vrste pomoč prišla.

V denarju je pa od zadnje objave prišlo na list Ave Maria spet nekaj prispevkov za Ligo in te na tem mestu objavljam:

Neimenovana \$50; Rt. Rev. Msgr. Zaplotnik \$30; po \$25: Anton Prijatelj in Neimenovan iz Kanade; po \$10: John Jamnik, Slovenka z Ely, Minn., Alojzij Kobal, Mrs. Jalovec; Mrs. Klara Bučar; po \$5: Ignac Babick, A. S. Makinen, Minka Zabret Mrs. Setničar, Helen Kunter, N. N. Elcor, Minn., Neimen. Pittsburgh, M. Prasnikar, Klara Jeglič, Frances Krebelj, Ursula Strubel, Frank Becjan, Mary Volkar, Frank Mele, Johana Pavlešič; po \$4: Jos. Pavlin, Mr. Mrs. Gerbek; po \$3: Mary Sxerl, Jos. Ray, Mrs. M. Vidmar, Frances Bachnik, Jos. Oblak Sr., Fr. Jamnik.... po \$2: M. Mohorko, Anna Urick, Mrs. M. J. Vraničar, Frances Marolt; po \$1: A. Hudales, F. Omers, Mary Mervar, Rose Luzar, Rose Radkovič, Frank Urajnar, Ant. Nemgar.

Najlepša hvala in še prihajajte! Vesel Božič vsem!

P. Alojzij Medic, tajnik.

ČEMU TRPIM?

PRED kratkim mi je prišla v roke povest, ki sem jo z zanimanjem prebral. O dveh zakoncih je govor, ki ju nesreča neprestano zalezuje, toda zaradi njune žive vere in trdnega zaupanja ju Bog vselej bogato poplača. "Ali si že bral to knjigo," vprašam tovariša. "Sem, pa mi ne ugaja." "Zakaj pa ne? Saj se vse srečno konča in Bog vedno dobre poplača." "Ravno to mi pa ni všeč. Ko bodo ljudje brali to povest, bodo mislili, da je prav vselej dober poplačan že na tem svetu. Marsikom se bo pričela majati vera." "Morda pa misliš prestrogo?" "Mogoče. Toda, kar katekizem poglej!"

Ali obrača Bog na dobro tudi trpljenje? Tudi trpljenje obrača Bog na dobro: grešnika s trpljenjem pokori, pravičnega pa dviga v kreposti in mu pripravlja večje plačilo. Tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu. (Rimlj. 8, 28.) — Kralj David. — Job. — Pogubljenim je trpljenje za kazen, ki so jo zaslužili.

Samo toliko ima katoliški katekizem o tej stvari in vendar popolnoma zadoštuje. Na treh zgledih bo mogoče razumeti ves nauk.

Preveč je znana in preveč žalostna zgodba kralja Davida, da bi jo ponavljali na dolgo. Zadoštujejo besede, ki mu jih je govoril v božjem imenu prerok Natan: "To govori Gospod Bog Izraelov: Jaz sem te mazilil za kralja nad Izraelci in jaz sem te rešil iz rok Savelovih in sem ti dal hišo tvojega gospodarja in dal hišo Izraelovo in Judovo: in ako je to malo, dam ti mnogo več. Zakaj si torej zaničeval besedo Gospodovo, da si storil hudobijo pred menoj?"

Urija Hetejca si dal ubiti z mečem, njegovo ženo si vzel za svojo ženo. Gospod je odvzel od tebe tvoj greh, ne boš umrl. Toda, ker si kriv, da so sovražniki Gospodovi brezbožno govorili, umrl bo sin, ki ti je rojen.”

Brez posebne razlage je takoj jasno: Grešnika Bog s trpljenjem pokori, da bi ga zveličal.

Toda ob tem že marsikdo nevoljno zmajuje z glavo: “Jaz nisem tako velik grešnik, čemu naj bi trpel?” “Drugi so večji grešniki kakor jaz, pa se jim dobro godi.” Mogoče res, da nismo “tako veliki grešniki”, priznati pa moramo, da grešniki smo. Torej gre le za mero trpljenja, ki se marsikomu zdi prevelika.

Poslušajmo, kaj pravi sveto pismo o Jobu: Bil je mož v deželi Hus, Job po imenu; in ta mož je bil pravičen, boga-boječ in se je ogibal hudega. Dobil je sedem sinov in tri hčere. Šli so pa njegovi sinovi in napravljali gostije po hišah, vsaksteri svoj dan. In so poslali po svoje tri sestre, da bi jedle in pile z njimi. In Job je vstajal ob svitu ter opravljal žgalne daritve za slehernega, da ne bi grešili.

Hudobni duh pa mu je bil nevoščljiv in je hotel preskusiti njegovo bogovdanost. Z božjim pripuščanjem mu je uničil vse imetje, pomoril sinove in hčere ter končno še njega samega udaril z gnusno boleznijo.

V tej nesreči obiščejo Joba trije prijatelji. Namesto da bi ga tolažili, mu po krivici očitajo grehe, zaradi katerih da ga tepe Bog. Job se brani in zatrjuje svojo nedolžnost in pokliče Boga za pričo. Bog se prikaže in razsodi, da se z njim ne more nihče pravdati, ker nihče ne pozna božjih sklepov; potrdi pa nedolžnost Jobovo in ostro pokara pri-

jatelje zaradi predrzne sodbe.

Joba je Bog poplačal obilno že na tem svetu, prav nič pa ne vemo, kakšno plačilo mu je dal na drugem.

Zato si oglejmo še tretji zgled, ki so ga tako pretresljivo opisali vsi štirje evangelisti. To je Jezus Kristus, Sin božji. Čeprav brez vsake sence greha, je trpel neizmerno več, kakor sploh more trpeti človek na tem svetu. In vendar plačila v teku svojega zemskega življenja ni prejel nobenega. Umrl je zasramovan, zasmehovan, nepriznan. Svoje plačilo je prejel po smrti. S tem je dal zgled nam, kako moramo trpljenje sprejemati. “Tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu.” (Rimlj. 8, 28.)

Pravičnega Bog dviga v kreposti in mu pripravlja večje plačilo.

Ob Kristusovem zgledu zatemne vsi drugi. In vendar jih poznamo. Neža in Tarzicij, pa tudi iz sedanjih dni.

Roehl piše v svoji knjigi “Enttauschte Erzieher” takole: “Zakaj so bili apostoli razočarani, zakaj so se čutili prevarane? Ker so čakali na “Kristusovo kraljestvo na zemlji”, hrepeneli po ministrskih stolčkih, ker bi kot Kristusovi učenci radi veljali za prve. Kristus o vsem tem ni hotel nič slišati. Nasprotno: Pride ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da služi Bogu. Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani; blagor vam, kadar vas bodo zaradi pravice zasramovali in preganjali. Ne miru, ampak meč! Sovražili vas bodo, izročali sodiščem, obsojali na smrt na križ — znamenje popolne nemoči.

Ne, vera ni žamet in svila, kruh z medom in maslom; vera je kot skala in jeklo, kri in ogenj. To mora biti naše načelo in potem ne bo razočaranja. To je resnica.

P. Ang.

FATIMA IN NJEN BLAGOSLOV

(Nadaljevanje)

ČETRTO POGLAVJE: NAROČILO PRELEPE GOSPE.

GOSPA je dobro videla, da njene besede Luciji ne gredo v glavo. Brala je tudi v dekličinem srcu, kako se otroku upira misel, da bi njena tovariša smela kmalu v nebesa, ona pa naj sama ostane na svetu . . . Gospa se je podvžala, da deklico potolaži:

“Ne, ne, otrok moj! Ne boš sama na svetu. Jaz te ne bom zapustila. Moje brezmadežno Srce bo tvoje zavetje in pot, po kateri prideš k Jezusu.”

Med svojimi besedami je Gospa razprostrla roke in vsi trije otroci so pri tem občutili nedopovedljivo srečo. Zdelo se jim je, da lijejo od prstov prelepe Gospe čudovito svetli žarki nebeške svetlobe in se zlivajo naravnost v njihova otroška srca. Zdaj jim je bila ljubezen do brezmadežnega Srca te lepe Gospe zelo lahka stvar. Saj je to Srce last same nebeške Gospe in nič težko ne bo tudi drugim govoriti o ljubezni do tega Srca . . .

Kakor da jih je hotela Gospa potrditi v njihovih mislih, je naenkrat pokazala sama nase in otroci so videli njeno Srce, obdano s trnjem in polno ran. Gospa je gledala naravnost v Lucijo in ji dejala:

“Otrok moj, poglej to moje Srce, kako je obdano s trnjem in kako je polno ran zaradi nehvaležnosti in grdega govorjenja ljudi. Vsaj ti me potolaži.”

Deklica je sočutno stisnila dlani. Kako je moralo trnje boleti blago Gospo!

Ni čudno, da je bila taka tegoba v njenih očeh in toliko bolečine v njenih besedah. Kako bi mogli otroci kaj storiti zanj? Toda Gospa je spet spregovorila:

“Razglasila boš v mojem imenu to: Kdor bo zapovrstjo pet prvih sobot v mesecu šel k spovedi in sv. obhajilu in bo med molitvijo rožnega venca četrte ure premišljeval njegove skrivnosti z namenom, da mi daje zadoščenje, ti-stemu bom poskrbela za vse milosti, ki jih potrebuje za zveličanje. Ob smrtni uri bom pri njem. To je moja obljuba.”

Lucija je kmalu razumela ves pomen te velike obljube in oči so ji zažarele. Motilo jo je samo to, da Jacinta in Francek nista poklicana na to lepo delo. Pa se je domislila, da še nista bila pri prvem svetem obhajilu, da torej radi tega Gospa njima nič ne naroča, ker pač ne moreta k zakramentom ob prvih sobotah. Ko je Lucija te reči premišljevala, se je Gospa mahoma obrnila proti vzhodu, se spustila z vrha drevesa in izginila v zrak.

Otroci so dolgo zrl v tisto smer in bili kakor izgubljeni. Počasi so se zavedeli, da bo treba spet cel mesec čakati na nov obisk. Med tem bo pa dosti časa za molitev v prid grešnikom . . .

Prva je spregovorila Jacinta:

“Kako lepa je vendar ta Gospa! Tisto trnje okoli njenega Srca mi ne gre

iz glave. Zakaj je tako, Lucija? Zakaj mora toliko trpeti?"

Saj si slišala. Sama je povedala, da so tega krivi grešniki. Vidiš, zato jo moramo mi po najboljših močeh tolažiti. Moliti moramo rožni venec in to kar najbolj pobožno."

"To že, seveda. Pa kako le morejo ljudje biti tako trdega srca, da mučijo prelepo Gospo!"

"Tudi meni ne gre v glavo. Samo to vem, kar je nama rekla. To si tudi ti slišala in trnje si videla. Več ne vem. Mislim pa, da moramo res biti zelo pridni in vsaj za enega grešnika odškodovati dobro Gospo."

Mali Francek je bil že ves nepotrpežljiv. Zakaj mu deklici nič ne povesta, kaj je Gospa pravila? Saj menda vešta, da deček nikoli ne sliši besed, ampak samo vidi Gospo.

"Dajta no, povejta, kaj je Gospa rekla!"

Luciji se je deček zasmilil. Le zakaj mu ni dano, da bi slišal?

"Poglavitno, kar je rekla, je tisto o petih prvih sobotah v mesecu. Gospa pravi, da naj ljudje gredo k spovedi in obhajilu tiste dni."

Jacinta je poprijela:

"Da, tako je rekla Gospa. In še to je rekla: Če bodo ljudje to naredili pet prvih sobot zapovrstjo in zraven molili rožni venec, jim bo ona sama pomagala v nebesa, ko bodo na smrtni postelji."

"Vse to pa zato," je dostavila Lucija, "da potolažijo njeno brezmadežno Srce. To se pravi, v zadostovanje za grehe. Ali veš, Francek, kaj je zadostovanje?"

Francek je pokimal. "Zadostovanje" je bolj nenavadna beseda, ali Gospa jo je imela pogosto na ustih, ko se je pogovarjala z Lucijo. To pomeni, da naj

bi ljudje takorekoč POPRAVLJALI grehe drugih s tem, da sami veliko molijo, pa tudi napravljajo žrtve v dejanju. Pa ne samo odrasli ljudje. Tudi otroci, celo prav majhni otroci lahko zadostujejo. Treba je samo, da na primer radi ubogajo s to mislijo, da bi tako popravili grehe drugih in hudo nadomestili z dobrim.

"Da, to vse razumem o zadostovanju," je rekel Francek. "Zame je zadostovanje že to, da zanaprej bolj prav molim rožni venec. Ko bom šel k prvemu svetemu obhajilu, potem pojdem vsako prvo soboto v mesecu k spovedi in obhajilu."

"Jaz tudi," je veselo vzkliknila Jacinta. "Zdaj me je pošteno sram, če pomislim, kako smo včasih molili rožni venec. Bog ve, če niso nekateri grešniki ravno zato v peklu, ker jim jaz nisem dosti pomagala, da bi ne delali greha."

Zdaj je tudi Lucija svoje rekla:

"Prelepa Gospa nam je dejala, tega ne smemo pozabiti, da moramo zelo zelo ljubiti njeno brezmadežno Srce. Ali si videl, Francek, kako je stegnila roke proti nam in potem smo videli njeno Srce? Tega gotovo ne boš nikoli pozabil."

Deček je pokimal, da si bo to za zmemor zapomnil. In je zraven mislil na one čudovite žarke, ki so prihajali od rok in prstov prelepe Gospe. Otroci so bili tako potopljeni v svoje razgovore o prelepi Gospe, da niso nič opazili gruče ljudi, ki se je radovedno zbirala okoli njih. Radovedneži in dvomljivci so nekaj časa poslušali otroški razgovor, potem so začeli bolj ali manj nejevoljno govoriti med seboj. Torej so otroci res spet videli in slišali prelepo Gospo! Ampak če so jo otroci videli, zakaj je nismo videli mi? Ali nas ni tukaj dosti in smo čisto pametni ljudje? Kaj naj

si človek misli o teh čudnih rečeh?

Tako in podobno so se pogovarjali. Lucija je slišala in je naenkrat prišla k sebi. Zdrznila se je. Tudi njen oče je bil med temi ljudmi! In tudi nekaj žensk je tu, ki so posebne prijateljice njene matere! To se pravi, da bo Lucija spet kregana in najbrž tepena! Vsa vas bo spet od kraja govorila, da Lucija laže in zapeljuje svoja dva mlajša tovariša... Lucija se je spet zdrznila.

Ob teh mislih je sama pri sebi sklenila, da bo kar molčala o Gospej in posebnosti o njenem brezmadežnem Srcu ne bo nikomur nič povedala. Saj je Gospa sama naročala, da naj tista reč ostane za enkrat med njima kot nekaka skrivnost za prihodnost. To je razmislila Lucija in se obrnila k ljudem:

"Gospa je bila tu in je stala na vrhu onega hrastiča."

"Na vrhu onega hrastiča?"

"Da. Tudi prvokrat je stala ravno tam na drevesu."

"No in kaj je povedala?"

"Naučila nas je kratko molitvico, ki naj jo molimo med rožnim vencem po vsakem čast bodi."

"Ali znaš tisto molitvico?"

"Ljubi Jezus, odpusti nam grehe. Obvaruj nas peklenskega ognja. Reši duše iz vic, posebno tiste, ki so od vseh pozabljene."

Za trenutek je vse vtihnilo. Gruča ljudi je tehtala Lucijine besede. Molitvica je vse pretresla. Končno je nekdo vprašal:

"Ali ni Gospa nič drugega rekla?"

"Še nekaj. Dala nam je neko naročilo. Rekla je pa, da ne smemo brez njenega dovoljenja nikomur povedati."

Tedaj se je zasmejal eden kmetov iz sosednje vasi.

"Lucija, dobro igraš svojo vlogo! Za hip si me skoraj namazala."

"Res, sijajno igrajo. Le kdo jih je naučil takih teatrov", je z nasmehom in nejevoljno dostavil drugi.

Mali pastirčki so poparjeni gledali predse. Ali res ti ljudje mislijo, da otroci hočejo le varati? In zdaj se še norčujejo iz prelepe Gospe, ki se prikazuje otrokom! Vsi trije so bili resnično žalostni.

"Pojdimo," se je spomnila Jacinta. "Pa hitro se spravimo proč, da nas ne bodo zadrževali."

Otroci so si podali roke in se spustili v tek čez pašnik proti cesti. Niso še bili daleč, ko je starejša kmečka ženska skočila izza grma in jim zastavila pot.

"Nič se ne bojte, otroci. Jaz nisem taka kot so drugi. Jaz prav rada verjamem, da prelepa Gospa res prihaja. Dajte, povejte, kaj je še povedala z vrha onega drevesa."

Otroci so gledali. Ali smejo verjeti, da se ta žena ne bo posmehovala, če ji kaj več povedo? Morebiti bi celo hotela moliti za grešnike, kakor je Gospa naročala. Previdno je dejala Lucija:

"Gospa nam je povedala neko skrivnost, ki je pa ne smemo še povedati ljudem, dokler nam sama ne reče."

"To že, saj to sem tudi jaz slišala, ko si pravila onim tam. Ampak kaj je Gospa še drugega povedala?"

"Tisto molitvico za vsakim čast bodi..."

"Že, že! Pa kaj še?"

"Da je treba veliko moliti za grešnike in napravljati zanje žrtve. Veliko duš je pogubljenih, ker ni nikogar, da bi zanje molil."

Žena je poslušala in solze so ji stopile v oči. Rada je imela te otroke, zato se je toliko poprej odtrkala od gruč in

se skrila za grm, ker je slutila, da bodo otroci tod odšli proti cesti. In zdelo se ji je, da je dosti vzroka verjeti, kar otroci pripovedujejo. Zato je rekla:

"Vidite, tudi jaz sem prišla danes sem in nekaj mojih prijateljic z mano. Bila sem radovedna, če bo Gospa res prišla, kakor ste pravili, da je napove-

dala pred mesecem dni."

Njene besede je pretrgala Jacinta in kar vtilo se je iz nje:

"Seveda je prišla danes in čez mesec dni bo spet tu. Le zapomnite si — 13. julija!"

(Dalje prihodnjič.)

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

ZA DAR — R. Skiff 50c, J. He-raver \$1, J. Konchan 50c, J. Stru-bel \$2.

ZA SEMENIŠČE IN DRUGO — M. Kocman \$2, M. Čekada \$1, F. Hren \$5, J. Budan \$2, R. Verbič \$5, J. Intihar \$2, C. Steblaj \$2, F. Verhovc \$2, G. Izanec \$2, F. Novak \$2, T. Verhovnik \$2, M. Kovach \$1, M. Stupnik \$5, Mrs. Rakovec \$2, Mrs. Artach \$2.50, J. Arh \$4, A. Smrekar \$1, M. Ludvik \$1, M. Selak \$1, A. Oratch \$1, Mr. Mrs. Gorenz \$25, A. Ellenich \$1, M. Chernich \$5, C. Remc \$15, U. Babich \$25, M. Lovshin \$1, T. Troha \$1, A. Zadnik 50c, M. Mulc \$1, M. Anžlovar \$10, C. Shimkus \$2, M. Zagore \$5, A. Švigel \$1.50, Mrs. Leban 50c, F. Ogrin \$2, A. Košir 50c, Mrs. Repp 50c, J. Okorn \$1, J. Cankar \$1, F. Kerkoch \$1, M. Deklava \$2, M. Krašovec \$2, F. Vehar \$1, A. Bashel \$2, M. Koren \$2, J. Pritekel \$5, A. Nemanich \$1.50, M. Pogon 50c, J. Smrdel \$3, M. Mihelič \$1, J. Koren \$2, C. Marolt \$5, J. Novak \$1, L. Kralj 50c, A. Nemgar 50c, M. Shiltz \$1, M. Cinco \$5, R. Ovca \$5, M. Leustik \$5, J. Korian \$25, A. Sluga \$2, J. Mramor \$1, L. Meshnik \$1, M. Trusnik \$1, V. Kallan \$2, F. Mele \$1.50, K. Malesich 50c, F. Struna \$5, P. Prah \$2, J. Mlakar \$2, A. Madrič \$2, C. Ambrose 50c.

ZA LUČKE — I. Gruden \$1, M. Čekada \$2, K. Osterman \$1, Mrs. Bofet 50c, Mrs. Urbas 50c, K. Pavlič \$1.50, M. Struna \$4, J. Goldi \$1, T. Matkovich \$1, E. Kerzich 50c, U. Bogolin 50c, A. Pelčič \$1,

M. Tomsich \$3, R. Glavan 50c, A. Gore \$1, A. Berus \$1, M. Safran \$1, A. Peterlin 50c, J. Knauss \$1, Mrs. Lukač \$1, Mrs. Jerič \$1, F. Straus \$1, M. Gregal \$1, J. Pucel \$1, A. Kogovšek \$1, M. Ferencak 50c, P. Podgornick \$1, F. Novak \$2, M. Hraster \$2, H. Zunter \$1, H. Kunter 50c, J. Dolčič \$1, F. Lavrich \$1, Mrs. Skorenšek 50c, J. Turansek \$1, M. Kovach 50c, F. Horvat \$1, M. Pavček \$1, B. Dragovan 90c, F. Winkler 50c, T. Zorman \$1, A. Vončina 30c, A. Verbič \$1, A. Oratch \$1, J. Logar 50c, A. Unetich \$1, M. Boldin 50c, L. Markovič \$1, A. Smrekar 50c, Mrs. Ožbolt 25c, M. Ušnick \$1, U. Babich 50c, M. Tavcar 50c, F. Kraill 50c, L. Zaletel \$1, M. Bizjak \$1, M. Rapotec 50c, M. Mulc \$1, M. Anžlovar \$1, A. Petrič 50c, M. Kovec \$1, Mr. Škrabe \$1, M. Hren \$1, J. Hočevar \$3, K. Lopčič \$1, J. Drobnič \$1, E. Besovshek \$1, M. Pogorelec 50c, R. Bizjak \$1, M. Simonišek 50c, A. Čolnar \$1, Mrs. Črnkovič \$1, M. Brezar \$1, L. Simonelič \$1, Mrs. M. Šimec \$1, A. Rudman \$1, M. Erchul 50c, M. Krašovec \$1, M. Koklič \$1, J. Vidergar \$1, J. Jarc 50c, F. Topolko \$1, P. Vesel \$1, J. Belčič \$1, A. Shmuck \$1, M. Evetz \$1, M. Malovrh \$1, F. Kastigar \$1, F. Skolaris 50c, M. Horvat 30c, J. Braidich \$1, F. Živetz 50c, F. Sardoch \$1, E. Koren 50c, M. Prinčič \$1, M. Cimperman \$1, C. Smolich \$1, M. Krašovec \$1, L. Kralj 50c, A. Oratch \$1, G. Masel \$1, J. Vesel \$1, M. Javornik \$2, F. Čulek \$1, L. Srebernak \$1, J. Korian \$5, A. Pipan \$1, J. Mramor \$2, M. Čekada \$1, J. Ponikvar \$1, I. Petrinčič \$1, F. Lupšina \$2, L. Govednik \$1, M. Nainiger \$1, F. Ulcher

50c, M. Kochevar \$3, J. Pucel \$1, Mrs. Muren \$1, Mrs. Bradeskas 30c, J. Govednik 50c, J. Mustar 50c, D. Ferra \$1.50, H. Možina \$1, M. Matekel 20c, A. Zlogar \$1, M. Gombach \$1, A. Kastelic \$1, C. Ambrose 50c, M. Mulec \$1, K. Klaus \$1, J. Strubel 50c, J. Skorenšek \$1, M. Knez 50c, A. Pelčič \$1, A. Žugel \$1.

ZA APOSTOLAT — Mrs. Okički \$10, M. Gorsich \$10, M. Florjance \$10, M. Deklava \$10, M. Tegelj \$10, "Trumpette Club" \$10, J. Ilir \$10, F. Eltz \$50, F. Skolaris \$2, K. Bicek \$10, J. Krek \$20, F. Suhadolnik \$10, M. Pristow \$30, J. Gregorčič \$1, L. Gregorčič \$1, M. Sajovic \$10, A. Sasek 50c, K. Mišica \$10.

ZA BARAGOVO ZVEZO — J. Mlakar \$1, N. N. \$1.

UMRLI SO SLEDEČI NAROČNIKI:

Katarina Shaver, Eveleth, Minn.
Mike Oražem, Cleveland, O.
Mary Drazman, Cleveland, O.
Frank Čulek, Joliet, Ill.
Joseph Krnc, Cleveland, O.
Mrs. M. Kavčič, Chicago, Ill.
John Žulich, Cleveland, O.
Amalija Kodek, Cleveland, O.
Michael Pristow, Barberton, O.
Mrs. M. Filak, Joliet, Ill.
Josephine Peršin, Anaconda, Mont.

NAJ POČIVAJO V MIRU!

Zahvaljujejo se Bogu, Materi Božji, Mariji Pomagal, Mariji sedem žalosti, Presv. Srcu Jezusove-mu, sv. Antonu in Frideriku Bara-gu za pridobljene milosti:

Marija Mlakar, Mrs. F. Struna, Mary Zagore, J. Gabrovshik, Fran-ces Hren, Mr. Mrs. I. Babich.

ISKRENE ČASTITKE NA-
ŠEMU VRLEMU ZASTOP-
NIKU MR. IN MRS. PE-
TER MAJERLE OB NJIH
ZLATI POROKI V KAN-
SAS CITY, KANSAS.

**ZA NOVEMBERSKE MAŠE ZA
DUŠE V VICAH** — A. Glatz \$1,
M. Schifrer \$1, J. Marchin \$1, A.
Kness \$5, A. Mrinšek \$5, F. Gliha
Jr. \$5, F. Hodnik \$3, M. Kreme-
sec \$2, R. Semec \$2, M. Karsnik
\$1, M. Kutin \$1, J. Grabian \$2, A.
Matkovič \$1, B. Babor \$1, K. Ger-
sič \$1, A. Tomažin \$4, M. Smre-
kar \$2, J. Ambrozič \$1, I. Koželj
\$4, A. Sterk \$1, J. Pugelj \$1, K.
Petrovčič \$1, J. Debelak \$2, J.
Smole \$1, M. Levar \$3, A. Obol-
nar \$1, M. Selak \$1, U. Bergant
\$1, M. Kozuch \$1, N. Gregoras \$1,
Mrs. Knauss \$1, F. Lustick \$5, M.
Hren \$1, J. Novak \$1, J. Kaplan
\$1, M. Težak \$3, C. Boncha \$4, F.
Slogar \$1, A. Zupan \$1, M. Ivane-
tič \$1, M. Artach \$1, A. Zupan-
čič \$2, C. Waršek \$2, A. Banich
\$1.50, L. Costello \$3, N. Dougan
\$2, H. Weber \$-, J. Lužar \$1, A.
Muzik \$4, F. Vidmar \$5, F. Pelko
\$1, A. Pelko \$1, Mrs. Perko \$2,
B. Trstnjak \$2.50, R. Dresčič \$2,
Mrs. M. Koncilia \$2, A. Sunja \$1,
N. N. \$10, Mrs. A. Vene \$1, F. Pe-
rovšek \$2, M. Brezar \$2, A. Kavaž
\$1, M. Bolte \$1, J. Struna \$2, J.
Ožbolt \$1, I. Varšek \$1, A. Nem-
gar \$3, F. Stibler \$1, V. Maren
\$3, F. Jalovec \$2, J. Koželj \$2, F.
Ivančič \$9, M. Potochnik \$3, P.
Rogel \$1, Mrs. M. Rose \$1, J. Stro-
jan \$2, J. Menard \$1, Mrs. M. Brt-
chie \$1, Mrs. T. Koleta \$1, Mrs.
N. J. Vranichar \$1, Mrs. A. Ko-
relec \$3, M. Česnik \$4, K. Kolenc
\$2, Mrs. G. Pelko \$2, M. Komp \$1,
A. Polis \$2, A. Škoda \$2, F. Star-
man \$3, E. Komin \$5, J. Kasčak
\$1, C. Smrekar \$1, A. Rus \$1, A.
Klančar \$3, J. Jelenčič \$1, A. An-
tolich \$1, M. Perušek \$1, K. Lo-
žar \$3, M. Ohlin \$1, M. Noda \$4,
A. Jerina \$2, A. Krule \$1, J. Fer-
folia \$1, M. Zupančič \$4, R. Kau-
čič \$1.50, J. Reje \$1.50, A. Zokal

\$1, C. Pavlič \$3, A. Pavlič \$10, U.
Lintol \$1, J. Ožbolt \$1, F. Petelin
\$1, M. Flajnik \$8, M. Drobnič \$1,
J. Čerček \$1.50, T. Lozier \$2, M.
Stefanich \$1.75, F. Gornik \$1, C.
Žalec \$1, M. Ferencak \$2, S. Pe-
trič \$1, J. Mihelich \$1, M. Prista-
vec \$1, F. Košir \$2, J. Turk \$3,
A. Tomec \$2, A. Raddel \$4, M.
Mencinger \$2, Mrs. Drasler \$1, A.
Spinich \$2, T. Pergar \$1, R. Ko-
chevar \$1, M. Janzel \$2, J. Furlan
\$2, Mrs. Lupšina \$1, F. Hren \$5,
M. Malenšek \$5, M. Krajc \$1, A.
Zupančič \$2, A. Perušek \$1, L.
Kerne \$4, F. Mivšek \$5, J. Dras-
ler \$1, J. Leskovitz \$3, A. Možina
\$5, A. Viskovich \$1, A. Dvoršek
\$2, M. Tomec \$2, J. Fajfar \$3, F.
Novak \$1, Mrs. Čič \$2, M. Perše
\$1, J. Barbes \$5, V. Krajc \$5, J.
Sedmak \$1, G. Čekada \$1, M. Ko-
fal \$1, A. Praznik \$1, M. Knez \$2,
M. Strukel \$1, F. Sternal \$1, Mrs.
C. Madič \$1, M. Sellak \$1, B. Za-
gar \$8, R. Novak \$1, L. Simone-
lić \$1, F. Sajec \$2, C. Jeglich \$1,
M. S. Malover \$4, M. Planinšek \$1,
M. Znidarsič \$2, J. Bartol \$2, M.
Laus \$2, T. Grum \$3.25, M. Mar-
kovich \$1.50, J. Jakša \$1, M. Ko-
be \$1, F. Suhadolnik \$1, A. Sadar
\$1, A. Perše \$1, J. Rogel \$1, M.
Struna \$5, U. Črnković \$3, T. Na-
robe \$4, M. Kocman \$1, Mrs. Be-
nedict \$1, A. Gregorich \$1, J.
Zbačnik \$1, G. Debevs \$1, F. Se-
ver \$1, A. Hočever \$1, M. Zelko
\$1, M. Mlinarich \$3, M. Pogon \$3,
P. Volpatič \$1.50, C. Anziček \$1,
F. Kerhin \$1, M. Lokar \$2, C. Jar-
č \$4, J. Franetič \$1, F. Hren \$5, M.
Matkovich \$1, F. Skok \$2, P. Mi-
kula \$1, J. Kuzma \$1, P. Prah \$1,
B. Malnar \$1, J. Sernel \$2, A. Mo-
lek \$, C. Opalek \$1, C. Butala \$1,
J. Jereb \$1, M. Novak \$1, J. Hiti
\$1, M. Bučar \$1, A. Retelj \$1, A.
Drasler \$2, A. Kodrič \$3, M. Alduk
\$3, H. Nahtigal \$2, M. Draz \$3,
A. Leskovec \$2, F. Nahtigal \$3, F.
Kovačič \$1, M. Simonič \$2, J.
Perko \$4, F. Tomsa \$1, M. Pristow
\$1, M. Jalovec \$12, J. Zgajnar \$1,
Sr. M. Majela \$1, U. Bogolin \$1, J.
J. Kosarog \$2, J. Kukar \$10, J.
Judnick \$2, A. Kochevar \$4, M.
Meljač \$3, A. Slogar \$2, P. Sti-
mach \$1, J. Zabukovec \$1, R. Gla-
van \$2, J. Knaus \$2, J. Pavlesič
\$3, M. Kuretič \$1, A. Schweiger

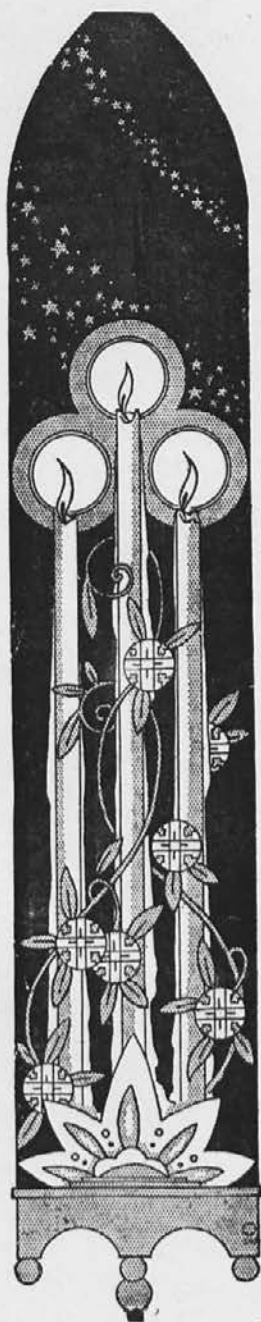
\$1, H. Pakiž \$1, F. Arko \$4, R.
Klemenčič \$1, G. Opeka \$1, A. Ka-
plan \$1, F. Čerar \$2, A. Boldin
\$2, A. Gradishar \$1, M. Safran \$1,
F. Gosar \$1, J. Korian \$25, M.
Hlad \$4, F. Jakše \$2, M. Oblak \$3,
Mrs. Jerič \$1, B. Jakopin \$1, R.
Verbič \$1, J. Vidergar \$3, J. Bo-
les \$1, R. Ujčič \$1, M. Habian \$1,
J. Intihar \$2, (J. Kochevar \$1, J.
Troja \$2, M. Schwab \$2, F. Straus
\$1, A. Zadnik \$3, M. Gasich \$1,
A. Kovačič \$1, A. Plavec \$1, L.
Jeruč \$1.50, J. Zupančič \$1, C.
Šteblaj \$1, M. Roseman \$4, M. Vi-
lar \$4, F. Kastelic \$2, M. Malo-
vrh \$2, J. Korenčič \$2, M. Jasnar
\$4, R. Zupančič \$1, M. Ferencak
\$2, J. Ursič \$1, F. Udovich \$3, M.
Peshel \$1, M. Polutnik \$1, L. Be-
laj \$1, F. Novak \$3, J. Sintich \$1,
M. Hraster \$2, M. Sivie \$1, V. O-
jach \$2, J. Kočin \$8, L. Kraus
\$1.50, K. Merkolja \$5, A. Trepal
\$2, J. Arko \$1, J. Župec \$1, F.
Slapnikar \$3, T. Sulzer \$7, A. Fi-
lak \$1, Mrs. Ambroze \$1, T. Ko-
drič \$1, F. Gregoras \$1, Čepon
druž. \$5, H. Kunter \$1, J. Dolčič
\$1, J. Ribič \$1, F. Boltey 50c, M.
Francel \$2, Mrs. Škerl \$2, R. Mar-
kach \$4, M. Rafold \$2, M. Tersar
\$2, F. Jelouchan \$1, A. Novak \$4,
V. Susteršič \$3, M. Ortar \$1.50,
U. Škoflanc \$1.50, L. Sagadin \$1,
G. Gorshin \$1, M. Bohte \$1, M.
Tometz \$1, I. Zamernik \$3, M. Ne-
manich \$1, M. Gregorc \$2, P. Ze-
frin \$1, M. Korenchan \$2, M. Ho-
chevar \$1, A. Bukovec \$15, M.
Skulj \$3, J. Pistotnik 50c, M. Di-
jak \$1, A. Mlakar \$4, A. Debevc
\$1, A. Logar \$3, M. Spehar \$1.50,
A. Černe \$1.50, J. Jernejčič \$1,
M. Zužel \$4, F. Smrekar \$1, M.
Kerzich \$3, A. Koprivnik \$1, M.
Perko \$1, C. Drobnič \$1, A. Mo-
žina 50c, S. Kukljan \$2, T. Mo-
zich \$2, M. Krainz \$4, F. Lubšina
\$5, J. Serič \$1, M. Koporec \$2, J.
Brezovec \$2, M. Toleni \$1, A.
Sporčič \$1, M. Stiglitz \$3, A. Lo-
kanc \$1.50, C. Žagar \$1, P. Štam-
pfel \$1, M. Madič \$4, A. Hlabše
\$1, F. Krebelj \$3, A. Vahčič \$2,
A. Arko \$1, A. Trenta \$5, A. Ver-
bič \$5, F. Hochevar \$1, M. Snedič
\$2, A. Jordon \$4, M. Meitzen \$2,
T. Archul \$5, T. Sauli \$2, A. Os-
wald \$1, M. Turk \$1, F. Gerch-
man \$2, F. Tagel \$1, R. Štefane

\$2, F. Derovšek \$2, F. Sadar \$1, A. Kržan \$1, A. Unetich \$1, A. Xeller \$2, M. Ajdišek \$1, F. Kovačič \$2, A. Ellenich \$1, A. Urbas \$1, M. Chernich \$5, R. Vičič \$1.50, T. Broyan \$1, M. Novosels \$4, A. Smrekar \$1, F. Tratnik \$2, A. Novak \$2, R. Francel \$1, A. Sternisha \$3, L. Blazič \$2, A. Jakopič \$1, M. Ludvig \$1, M. Prostor \$4, F. Pavlovčič \$2, J. Beljan \$1, M. Pekol \$4, R. Pozlep \$1, M. Perko \$2, E. Gabrenja \$1, C. Remc \$5, A. Jerele \$2, T. Glavič \$1, M. Bildhaver \$1, A. Pintar \$1, M. Hajdinjak \$1.50, M. Lauriski \$1, G. Rupert \$1, A. Gale \$1, A. Stimetc \$2, J. Ferlič \$5, M. Škerlj \$4, M. Vogrič \$4, F. Škubic \$7, J. Trampuš \$3, M. Meglič \$5, L. Jerin 50c, F. Meglen \$1, J. Zupan \$1, B. Gornik \$3, G. Benedict \$1, K. Triller \$1, B. Kolbezen \$1, K. Judnich \$2, J. Kralj \$1, R. Gorganc \$2, J. Kalčich \$1, J. Ancel \$3, J. Tushar \$2, M. Erdelatz \$3, G. Lekšan \$1, L. Pavšek \$2, C. Vrasich \$1.50, M. Hochevar \$5, K. Težak \$2, J. Tutin \$3, F. Lisjak \$1, J. Primožič \$1, F. Grill \$4, J. Stimec \$1, M. Pavlesič \$6, A. Krall \$2, F. McKenica \$4, J. Staresinich \$2, J. Martinčich \$1.50, L. Zupec \$1, F. Bečjan \$1, M. Mulc \$1, M. Skalar \$1, L. Korbar \$1, J. Sterle \$2, J. Somrak \$2, M. Lustig \$10, F. Bruder \$1, F. Pajk \$1, A. Dimitrovich \$1, K. šavnik \$1, F. Derglin \$1, A. Anzele \$3, J. Potočnik \$1, M. Vidmar \$1, Gustinčič druž. \$1, J. Ponikvar \$1, J. Urbančič \$1, L. Troha \$4, S. Zalokar \$1.50, M. Gerdovič \$1, B. Kobe \$1, F. Zupec \$1, M. Zagorc \$1, M. Geluk \$2, M. Kovec \$2, A. Švigel \$5, J. Peterka \$4, L. Repar \$2, Mrs. Skrabe \$1, A. Grdanc \$5, J. Okorn \$1, J. Čelesnik \$6, H. Ošaben \$1, H. Breski \$2, F. Miklich \$1, J. Hlebec \$1, F. Gregorič \$3, A. Tomec \$3, G. Staresinič \$2, J. Boldin \$1, J. Jaklič \$3, J. Arko \$10, A. Novak \$1, R. Russ \$1, A. Zdešar \$2, F. Pogačnik \$1, M. Lavtizar \$6, M. Troja \$1, J. Pintar \$1, J. Cankar \$3, H. Thoren \$2, M. Težak \$1, A. Zobeč \$1, C. Vrbas \$2, L. Berce 50c, I. Zalar \$1, J. Gruden \$4, I. Svet \$5, S. Ursič \$8, A. Plut \$4, K. Lopčič \$4, J. Marolt \$5, J. Sturm \$1, J. Ro-

sam \$2, J. Mihelich \$5, A. Berus \$1, A. Kobal \$1, M. Florjance \$2, M. Vrečko \$5, A. Mahovlich \$1, M. Maroš \$1, F. Kerkoč \$1, J. Drobnič \$1, A. Likovich \$2, M. Jalovec \$4, A. Kastelic \$2, J. Zaman \$3, F. Lascar \$3, A. Rupnik \$1, F. Mesojedec \$3, M. Starc \$4, A. Tomažič \$1, J. Tomažin \$1, A. Chesnik \$1, A. Bresnick \$2, M. Ččik \$1, M. Barbich \$1, A. Nemec \$5, M. Hoge \$1, J. Kmett \$2, J. Legan \$1, U. Štrubel \$2, M. Rojc \$1, M. Šenica \$5, V. Moltich \$5, M. Savoren \$1, J. Anziček \$3, M. J. Kitke \$1, M. Elnikar \$5, M. Sodec \$1, M. Deklava \$2, M. Stariha \$1, F. Papesh \$1, P. Žagar \$1, M. Simonišek \$2, A. Čolnar \$3, Mrs. Črnkovic \$2, M. Brezar \$1, J. Tursich \$3, T. Trobentar \$3, G. Mlakar \$3, M. Tegelj \$3, I. Pančar \$1, C. Verščaj \$2, T. Karger \$1, J. Medved \$1, M. Hochevar \$2, M. Spolar \$1.50, A. Russ \$1.50, M. Vidmar \$1, Mrs. M. Simec \$1, J. Puhek \$4, J. Habjan \$4, M. Foys \$2, J. Fraus \$3, J. Gregorich \$1, M. Mlakar \$2, M. Pavlič \$10, F. Škulj \$4, M. Melavec \$1, F. Pirs \$10, K. Kral \$3, F. Jeran \$2, J. Zakrajšek \$4, K. Germovšek \$4, M. Erchu \$1, J. Volk \$1, J. Tomsic \$2, M. Koprivec \$10, M. Starich \$1, A. Burja \$1, M. Perušek \$2, F. Vehar \$2, J. Costello \$6, T. Centa \$1, F. Gričar \$1, F. Zimmerman \$1, K. Kučič \$2, F. Pirc \$1, F. Sokach \$3, M. Pančur \$3, K. Eppich \$1, M. Grahek \$1, F. Skulj \$1, M. Conway \$1, R. Glazar \$5, A. Zeleznik \$1, A. Udovich \$1, J. Erjavce \$2, M. Balkovatz \$1, P. Vesel \$2, T. Potokar \$3, M. Zupančič \$1, M. Strancer \$2.50, J. M. Sasek \$2, A. Sušman \$1, M. Lovko \$2, M. Primožič \$2, M. Tolar \$2, J. Paukovich \$2, J. Jančar \$2, A. Vaupotič \$2, M. Gande \$5, F. Peterka \$1, Mrs. Levor \$2, C. Mrežar \$1, J. Kužnik \$1, M. Černich \$1, A. Doles \$2.50, J. Perše \$3, M. Avsec \$3, A. Grum 50c, T. Mihelič \$3, M. Florijan \$1, A. Bashel \$2, J. Bergant \$2, C. Governik \$1, M. Puncnar \$2, M. Pevič 50c, A. Shmuck \$7, J. Ilier \$3, A. Fabjan \$3, J. Svetino \$9, F. Urch \$1, A. Slanc \$2, M. Race \$1, K. Mihelich \$9, J. Kerznar \$4, F. Eltz \$1, T. Rolich \$1, A. Pelko \$5, M. Marko-

vich \$1, M. Koren \$2, J. M. Pike \$2, T. Fear \$1, J. Govednik \$2, J. Horvat \$2, M. Strell \$1, A. Jerman \$1, H. Pelich \$1, M. Zickar \$5, A. Urbanc \$1, L. Rupert \$1, H. Somrak \$1, H. Podpadec \$2, F. Petrich \$1, J. Gošak \$1, J. Šer cel \$5, F. Stokar \$1, J. Skrabec \$1, M. Horvat 50c, H. Zore \$1, M. Kozjan \$1, J. Braidich \$1, M. Fabian \$1, M. Ferkul \$1, M. Zelle \$2, M. Rakun \$1, J. Sever \$2, A. Suhadolnik \$4, J. Toplak \$1, M. Gasparsič \$3, J. Klobuchar \$5, M. Jarnovich \$1.50, J. Husich \$1, J. Husich \$1, F. Kvaternik \$1, P. Volk \$1, C. Brunecy \$2, A. Simonič \$1, F. Sardoch \$2, E. Križman \$5, T. Gliha \$1, A. Srebernak \$2, A. Springer \$4, J. Zupančič \$3, A. Zakovich \$1, F. Zainer \$1, A. Preložnik \$1, F. Janezich \$1, L. Boz zich \$1.50, L. Mladich \$1, A. Wal ter \$3, E. Koren \$2, J. Godec \$1, F. Rebolj \$5, M. Knaus \$2, L. Ko želj \$1, M. Ovnik \$1, G. Meterc \$2, J. Schier \$5, M. Barle \$2, M. Milavec \$3, J. Robert \$1, M. Ku rent \$1, M. Vavpotič \$4, A. Rasich \$2, M. Gerbec \$1, J. Kožel \$1, M. Golobich \$2, A. Tomsic \$3, M. Gracer \$2, F. Brezovar \$1, J. He raver \$3, F. Zajc \$2, U. Kerzišnik \$2, A. Anžur \$1.50, F. Melavec \$1, J. Koren \$2, C. Marolt \$2, C. Smolich \$1, M. Babič \$1, A. Lop ert \$1, M. Krašovec \$1, C. Ko čev ar \$1, A. Oratch \$1, K. Radež \$4.4 A. Nemgar \$1, F. Augustine \$1, N. N. \$2, S. Nedelko \$2, M. Koshak \$2, M. Kučič \$5, M. Prhne \$1, J. Vidmar \$1.50, J. Champa \$4, F. Balkover \$1, J. Škerl \$2, J. Zgonc \$2, V. Ruppe \$2, M. Cinco \$1, M. Krance \$1, A. Stefanič \$1, T. Lesar \$1, M. Brula \$1, J. Hro vat \$2, F. Zajc \$10, J. Jaksič \$1, F. Perko \$1, I. Filipič \$1, R. Ov ca \$5, F. Bambich \$3, F. Primo žič \$2, L. Fon \$7, M. Bogovič \$2, M. Urbančič \$33, M. Leustik \$5, G. Urbas \$3, M. Dreflak \$3, A. Ferencak \$1, J. Lindič \$3, A. Pel čič \$1, M. Ivanetič \$1, F. Omers \$1, F. Hren \$1.51, F. Vidmar \$4, M. Klun \$4, A. Gašpar \$5, M. An žlovar \$1, M. Stariha \$2, J. Stariha \$4, A. Sladich \$3, J. Trost \$2, C. Fischer \$8, J. Rojer \$5, A. Pipan \$2, M. Lavrič \$1, J. Per \$2, A. Lesar \$10, J. Oblak \$3, J. Berus

VESEL BOŽIČ,

SREČNO NOVO LETO VSEM
DUHOVNIKOM ZA STOPNI-
KOM IN NAROČNIKOM, KA-
KOR TUDI VSEM DOBROT-
NIKOM NAŠEGA LEMONTA.

SLOV. FRANČIŠKANI

V

AMERIKI.

Na tej načrtni sliki vidite Baragov Dom, ki ga mislijo pozidati frančiškani v Lemontu že prihodnje leto.

Baragov Dom naj bi bil počaščen spominu našega velikega misijonarja, obenem bo romarski dom, ki so si ga naši rojaki že dolgo želeli.

Kakor je v načrtu videti, bo to precej velika stavba. Velika, ker si mnogo romarjev naših želi dom, v katerem bi lahko našli zatočišče, kadar prihitijo na romanje v Lemont.

Doslej nismo mogli vsem postreči, ta stavba bo pa zadoštila zahtevam.

V veliko veselje je nam, da lahko oznamimo ta načrt in zidarsko početje, v veliko veselje bo vsem našim prijateljem, ki tako radi prihajajo k nam na počitnice.

Obenem bo to tudi dom duhovnih vaj v bodočnosti, o katerem je tudi bilo že veliko poročano.

Obračamo se na prijatelje in rojake, če nam morejo malenkost darovati v ta namen. Stroški bodo veliki, toda upamo, da jih bomo z božjo pomočjo in z naklonjenostjo naših dobrotnikov, premagali.

S hvaležnostjo.

Rev. Benedikt Hoge,
frančiškanski komisar.